

PATRIARHIA ROMÂNĂ
Episcopia Ortodoxă Română a Australiei și Noii Zeelande
Parohia Ortodoxă "Sfânta MARIA"
511 Adelaide Road, Berhampore, 6023,
Wellington, Noua Zeelandă
Telefon: 0064 4 389 1630
e-mail: preotnicolae.wellington@yahoo.com
website: www.orthodoxrowellington.org.nz

CUVÂNTUL ROMÂNESC DE WELLINGTON

Revistă Parohială, Anul IV, nr. 37, Luna IULIE 2016

Din cuprins:

- ❖ Activitatea tipografică în Țara Românească;
- ❖ Pagini de Catehism
- ❖ Omilii ale Sfinților Părinți;
- ❖ Sfinți în Iulie;
- ❖ Evenimente parohiale;
- ❖ Învățăture duhovnicești;
- ❖ Jurnal de gospodină;
- ❖ Proverbe și zicători;
- ❖ Despre țările din Oceania;
- ❖ Colțul copilăriei;
- ❖ Sfatul medicului;
- ❖ Meditații.

Programul liturgic pe Luna Iulie 2016

- ❖ **3 Iulie 2016:** Duminica a 2-a după Rusalii (a Sfinților Români); ora 09:30 AM Utrenia; ora 10:30 AM Sfânta Liturghie;
- ❖ **10 Iulie 2016:** Duminica a 3-a după Rusalii (Despre grijile vieții); ora 09:30 AM Utrenia; ora 10:30 AM Sfânta Liturghie;
- ❖ **17 Iulie 2016:** Duminica a 4-a după Rusalii (Vindecarea slugii sutașului); ora 09:30 AM Utrenia; ora 10:30 AM Sfânta Liturghie;
- ❖ **20 Iulie 2016:** Miercuri; Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul; ora 09:00 AM Acatistul Sfântului Ilie;
- ❖ **24 Iulie 2016:** Duminica a 5-a după Rusalii (Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei); ora 09:30 AM Utrenia; ora 10:30 AM Sfânta Liturghie;
- ❖ **31 Iulie 2016:** Duminica a 6-a după Rusalii (Vindecarea slăbănogului din Capernaum); ora 09:30 AM Utrenia; ora 10:30 AM Sfânta Liturghie.

„...Ieșind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el și care-i datora o sută de dinari. Și punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plătește-mi ce ești dator”. (Matei 18. 28)

Auzind cuvântul de „slugă”, multora dintre noi pare a fi un cuvânt de ocară, ce contravine ideii de libertate de voință și de alegere a omului. Sunt destui care sunt crescuți cu informația la îndemână, care cred despre sine că sunt personalități. Se lasă biruiți și purtați de patimi trupești înjositoare, dar sunt foarte mândri de rezultatul propriilor alegeri. Dar să nu ne amăgim singuri! Oare nu putem deschide ochii suficient de larg, încât să vedem că libertatea de voință înțeasă greșit, ne duce la robia propriilor patimi, încât simțim că viața noastră în trup parcă nu are nici un sens dacă nu împlinim dorințele noastre de slavă omenească și de cele materiale?

Ne place să arătăm lumii că suntem credincioși, dar nu ne împăcăm cu ideea de a fi robi ai lui Hristos. Dacă de bună voie ne facem robi ai lui Hristos, atunci devenim liberi față de păcat și patimile nu mai au putere asupra noastră. Aceasta este adevărata libertate!

Nu vedem că ceilalți sunt făpturi ale lui Dumnezeu, asemenea nouă în totalitate. Și dacă se întâmplă să nu fie cumva de acord cu noi sau să nu ne împărtășească ideile, atunci îi încadrăm imediat la categoria „vrăjmași”. Suntem cei mai mari admiratori ai propriilor noastre idei. Cu toate acestea, văzând că trăim deziluzii și dezamăgiri atunci când cei mai mulți gândesc diferit față de noi, suferim cu stoicism în fiertura propriilor gânduri. Ce ne costă să le acordăm și celorlalți aceeași libertate de gândire pe care o avem și noi? Ce avem de pierdut, dacă le îngăduim celorlalți să gândească și să acționeze în felul lor, luându-i ca atare, fără să vrem să-i înțelegem, sau să-i schimbăm? Oare nu putem vedea că numai noi avem de suferit?

Ca și când nu ar fi de ajuns că suferim de pe urma dorințelor noastre de mărire și de robire a celorlalți în ideile noastre, mai adăugăm încă și osândă peste capul nostru. Cum? Sugrumându-l pe aproapele să facă lucruri pe care noi nu le-am face de prea multă mândrie. În ochii noștri ne vedem umili și tot timpul suntem neînțeleși de ceilalți. Considerăm că nu putem discuta nimic cu aproapele nostru, pentru că ne ia în râs. Dar să fim puțin sinceri cu noi! Ce am face în alte circumstanțe? Cum am acționa, dacă am avea putere asupra celorlalți?

Ne facem un titlu de glorie din zicerea că suntem creștini, adică ai lui Hristos. Dar chiar suntem ai Lui? Dacă am fi ai Lui, atunci am răbda fără cârtire împotrivirea celorlalți față de cuvintele noastre. Dacă ne-am dăruit lui Hristos cu trup și suflet, atunci chiar de ne-ar și răstigni cineva, tot vom avea puterea să ne rugăm pentru el. Știm că suntem cu totul datori față de Dumnezeu și Îi cerem să ne ierte datoriile greșelilor, fără să facem nimic în schimb. Dar facem noi același lucru și față de aproapele? Nu prea. Căutăm orice prilej de a ne răzbuna pe aproapele și de a-l face să plătească ceea ce noi nu am plătit. Față de noi găsim atâta îngăduință, încât lumea ar fi sigur „un loc mai bun” dacă ceilalți ar fi ca noi! Dar să nu ne ceară cineva ceea ce îi cerem noi aproapelui.

De câte ori nu vom fi fost noi în mâna celor puternici și nu vom fi cerut eliberare? Dar când altul ajunge în „puterea” brațului nostru, urechile noastre nu mai aud când acela cere „îndurare”, sau „eliberare”. Dacă facem aceasta, atunci este normal să vină asupra noastră osânda propriilor păcate. Iar dacă dreaptă judecată încă ne mai dă timp și nu se grăbește să vină peste noi, atunci să folosim timpul cu înțelepciune. Este adevărat că dragostea lui Dumnezeu nu are hotar. Dar judecata este legată direct de cum judecăm noi. Dragostea este un foc ce curăță aurul și argintul pentru a le face și mai curate. Dar dacă noi nu alimentăm acest foc cu focul dragostei noastre, atunci dragostea care era revărsată peste noi se va stinge.

Să lăsăm de o parte osândirea aproapelui și să oferim iubire de oameni, milostenie și dăruire. Numai când vom face aceasta, vom ajunge vrednici de a fi primit nu doar îngăduință până vom plăti toată datoria, ci chiar iertarea datoriilor față de Tatăl nostru cel Cerească!

Preot Nicolae Floroiu

ACTIVITATEA TIPOGRAFICĂ ÎN ȚARA ROMÂNEASCĂ ÎNTE SECOLELE XVI - XVIII (III)

După moartea lui Matei Basarab, Țara Românească a cunoscut o perioadă de stagnare culturală, ca urmare a situației interne extrem de agitate: răscoalele seimenilor și dorobanților, luptele dintre facțiunile boierești, conflictele dintre domnii autoritari și marii boieri, etc. Un reviriment cultural și artistic se va resimți abia cu urcarea pe tronul de la București a lui Șerban Cantacuzino (1678).

Astfel, în 1682 se tipărea la București, cu sprijinul patriarhului Nectarie al Ierusalimului, lucrarea „*Tăgăduirea primatului papei*”. Un an mai târziu, în 1683, Simion, arhiepiscop de Thessalonic avea să sprijine tipărirea lucrării „*Împotriva ereziilor*”, iar la Dealu avea să apară, în aceeași perioadă, cu sprijinul lui Șerban Cantacuzino un „*Apostol*”. Apoi, în 1688, tot din inițiativa lui Șerban Vodă avea să se tipărească vestita „*Biblie*” de la București, a cărei traducere s-a făcut sub directa supraveghere a fraților Radu și Șerban Greceanu. De menționat că între 1678 și 1714 au fost tipărite 97 de lucrări, cele mai multe în vremea lui Constantin Brâncoveanu.

Anton Maria del Chiaro, secretarul lui Constantin Brâncoveanu, consemnează în scrierile sale următoarele: „*am văzut gravuri în lemn cât și în aramă, pentru nevoile tiparniței pe care o conducea în vremea mea, monseniorul Antim <Ivireanul>, arhiepiscopul metropolitan al Țării Românești (...)*”. „*Tiparnița care se găsește în mănăstirea Arhiepiscopiei sau a Mitropoliei Țării Românești, are litere bune și frumoase arabe, grecești, românești și slavonești. Lucrătorii tipografiei sunt români de neam și au deprins meseria de la personal, care au fost învățați în ea de acel arhiepiscop*”. Tipografia domnească de la Târgoviște a tipărit 20 de cărți între anii 1708-1715.

Activitatea tipografică de la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea a fost marcată de personalitatea meșterului tipograf Andrei, originar din zona Caucazului, născut pe la 1660, cunoscut ulterior sub numele lui de Antim Ivireanul. Chemat la București în 1691, meșterului Andrei i-a fost încredințată tipografia Mitropoliei Țării Românești.

În 1694, acesta s-a retras la Snagov, unde se călugărește sub numele de Antim. Aici, la Snagov, Antim a organizat o nouă tipografie cu caractere românești, el având ca ucenici pe Mihail Istvanovici, Gheorghe Radovici și ieromonahul Dionisie Floru.

În 1698, Antim a devenit egumen al mănăstirii Snagov, iar în 1705 episcop de Râmnic, unde organizează o nouă tipografie. În 1709, după moartea lui Teodosie, Antim Ivireanul devine Mitropolit al Ungrovlahiei.

Antim Ivireanul a acordat o atenție deosebită cărții cu caracter didactic, ca dovadă tipărirea de către acesta a unor însemnate lucrări precum: „*Evangelhia greco-română*” din 1694 și „*Gramatica slavonă*” din 1697, ambele tipărite la Snagov.

La acestea s-au adăugat lucrările: „*Învățăturile ale lui Vasile Macedoneanul către fiul său Leon*” (1691), „*Floarea darurilor*” (1700), „*Paralele grecești și românești*” (1704), „*Pilde filosofești*” (1712), „*Ceaslovul slavo-român*” (1714) și „*Didahiile*” (1715-1716).

Pe lângă tipografiile epocii mai putem aminti și pe Ioanichie Bucov, meșter gravor și ilustrator de cărți, pe la 1700, sau pe meșterii de xilogravuri Ursu și Dimitrie.

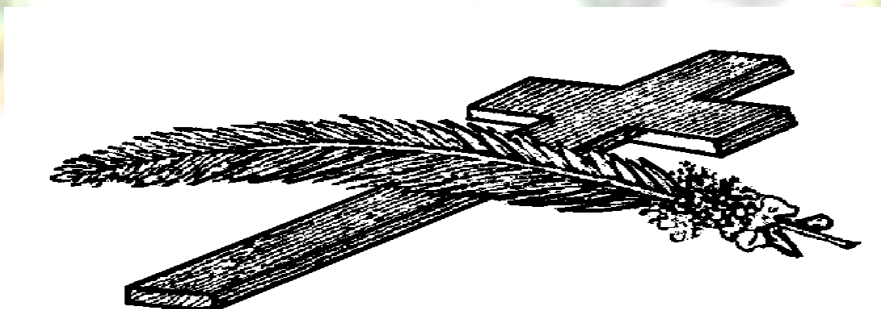
Călătorul englez, Edmund Chishull, vedea în Brâncoveanu „*un sprijinitor al ordinii și disciplinei în țară, un ctitor al reînvierii arhitecturii, un ocrotitor al învățaturii și la București și în celelalte locuri din Principat în care a introdus două sau trei tiparnițe, și de aici a scos o serie de cărți de folos pentru luminarea și edificarea ortodoxiei*”. La 27 aprilie 1702, călătorul englez a vizitat tiparnița instalată la hanul lui Brâncoveanu, unde patriarhul Dositei al II-lea Notara tocmai tipărea „*niște texte religioase în limba arabă, sub îngrijirea patriarhului de Antiohia <Atanasie>*”. Mai pregăteau să tipărească „*o ediție mare în folio a vestitului Ieromonah Maxim sub titlul lui Kyriakodromion sau Șirul mai multor Duminici de peste an*”.

Mare amator de cărți, principele Constantin Brâncoveanu devenise posesorul unei mari biblioteci care cuprindea manuscrise bisericești și laice, scrise în limbile greacă, latină, slavonă și română, lucrări literare, istorice, filosofice și juridice.

Învățații munteni din secolul al XVII-lea cunoșteau literatura greacă și latină, mai ales că mulți dintre aceștia se instruiseră la școlile însemnate din Polonia, Italia sau Constantinopol. La Curtea lui Brâncoveanu s-au aflat și mulți cărturari străini. Iată de pildă, Ioan Abramios, grec de origine, însă de formație culturală italiană, a ajuns dascăl la Academia domnească de la Sfântul Sava. George Maiota, tot grec la origine, a devenit profesor de latină și greacă al beizadelelor domnești și dascăl de latină la Academia Domnească între anii 1694 și 1710.

Florentinul Anton Maria del Chiaro, secretarul de limbi occidentale al principelui Brâncoveanu, venise la Curtea Țării Românești în 1709. El a rămas aici până după omorârea ultimului domn pământean, Ștefan Cantacuzino și venirea în scaunul de domnie de la București a primului domn fanariot, Nicolae Mavrocordat.

Doi ani mai târziu, în 1718, reîntors în Italia, del Chiaro avea să publice la Veneția o interesantă și valoroasă istorie a Țării Românești, intitulată „*istoria delle moderne rivoluzioni della Valachia*”. Acești cărturari și învățați străini, precum și alții veniți de la sud de Dunăre sau din răsărit, au contribuit la dezvoltarea culturii și a învățământului românesc.

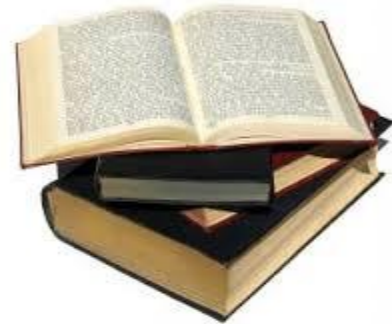

PĂGINI DE CATEHISM

DESPRE SFÂNTA TRADIȚIE

Ce legătură este între Biserică și Sfânta Tradiție?

Biserica păstrează Tradiția, iar Tradiția unește și întărește Biserica. După moartea ultimului Apostol, viața în Duhul nu s-a împuținat, căci Mântuitorul făgăduiește Apostolilor și urmașilor acestora că va fi cu ei până la sfârșitul veacurilor și Duhul Sfânt îi va ajuta să înțeleagă tot adevărul și să-l apere neștirbit (Ioan 16. 13). De aceea Sfânta Tradiție s-a numit și ținerea de minte vie a Bisericii. Tradiția fiind viața Bisericii, Biserica e spațiul Tradiției.

Care e rolul Bisericii față de Descoperirea dumnezeiască și deci și față de Sfânta Tradiție?

Biserica e păzitoarea, tâlcuitoarea și propovăduitoarea fără greș a Descoperirii dumnezeiești și prin aceasta, și a Tradiției. Ea păstrează și susține unitatea și identitatea credinței. Sfântul Irineu ne dă amănunte prețioase în această privință: *«Biserica, zice el, după ce a primit, cum am spus, această propovăduire și această credință, măcar că e răspândită în toată lumea, le păstrează cu grijă, ca și cum ar locui într-o singură casă. De asemenea ea crede Apostolilor și Ucenicilor acestora, ca și cum ar avea un singur suflet și aceeași inimă. Ea predică acestea în armonie cu Apostolii, învață și transmite ca și cum ar avea o singură gură. Deși în lume limbile sunt deosebite, puterea Tradiției e una și aceeași. După cum soarele, zidirea lui Dumnezeu, e unul și același în toată lumea, tot așa și propovăduirea adevărului se arată pretutindeni și luminează pe toți oamenii care vor să vină la cunoștința adevărului. Nici cel tare în cuvânt dintre Întâistătătorii Bisericilor nu va spune altceva, decât aceste învățături, căci nimeni nu este mai presus de Învățătorul său (Matei 10. 24; Luca 6. 40), nici cel slab în cuvânt nu va împuțina Tradiția. Credința fiind una și aceeași, nici cel care e în stare să vorbească mult despre ea nu o sporește, nici cel ce vorbește mai puțin nu o împuținează»*. Biserica stă pe Tradiția Apostolilor și o mărturisește ca aflându-se pretutindeni, în viața și lucrarea ei. Prin episcopii așezați de către Apostoli și urmașii acestora, Tradiția se înfățișează ca universală și neîntreruptă. Clement Romanul, care a cunoscut personal pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel, „avea Tradiția în fața ochilor”.

Cu ocazia neînțelegerilor din Biserica de la Corint, el a înnoit credința și Tradiția pe care le primise de curând de la Apostoli. Sfântul Policarp e un exemplu viu al Tradiției pe care a primit-o de la Apostoli, care l-au făcut episcop în Smirna, și care a avut legături cu mulți dintre cei care au văzut pe Hristos. El a propovăduit totdeauna lucrurile pe care le-a învățat de la Apostoli. Biserica are un tezaur bogat, în care Apostolii au adunat toate cele ale adevărului și din care oricine poate să-și ia băutura vieții.

Unde se află cuprinsă Sfânta Tradiție?

Desigur, că forma de transmitere a Revelației dumnezeiești supranaturale, Sfânta Tradiție, sau Tradiția apostolică, are drept conținut întreaga învățătură a Apostolilor, primită de ei prin viu grai de la Hristos Însuși în timpul celor trei ani și jumătate de activitate publică a Lui. În cuprinsul Tradiției apostolice intră și o serie de structuri harice ale Bisericii întemeiate de Hristos și care vin de la Hristos prin Sfinții Săi Apostoli: Sfintele Taine, toate ierurgiile și ierarhia

bisericească sacramentală, cu cele trei trepte harice care țin de constituția teandrică a Bisericii, precum și anumite orânduiri privind viața Bisericii și viața membrilor ei. Cărțile Noului Testament conțin și constituie Tradiția apostolică, dar nu o epuizează, căci multe altele a săvârșit Hristos, care s-au transmis mai departe numai pe cale orală în Biserică (Matei 28. 20; Ioan 20. 30-31; 31. 25), adică prin cei îmbrăcați cu puterea Duhului Sfânt spre a fi iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu (1 Corinteni 4. 1). Într-un răstimp de opt veacuri, conținutul Sfintei Tradiții, adică al Tradiției apostolice, a fost fixat de Biserică în opt izvoare și anume:

1. Simbolurile de credință (cel zis „apostolic” sau „roman”, folosit astăzi de Biserica Romano-Catolică și de Bisericile Protestante; simbolul niceo-constantinopolitan – alcătuit la sinoadele ecumenice I de la Niceea (325) și II de la Constantinopol (381), singurul folosit în Biserica Ortodoxă și, alternativ cu cel „roman”, în Biserica Romano-Catolică, și uneori la protestanți; și cel „atanasian”, folosit în Biserica Anglicană);
2. Cele 85 de canoane apostolice;
3. Definițiile dogmatice și canoanele celor 7 sinoade ecumenice și ale celor 9 sinoade particulare (aprobate de sinodul Trulan);
4. Mărturisirile de credință ale martirilor;
5. Definițiile dogmatice împotriva ereziilor;
6. Scrierile Sfinților Părinți;
7. Cărțile de slujbă ale Bisericii și
8. Mărturiile istorice și arheologice referitoare la credința creștină apostolică.

Tradiția e schimbătoare sau neschimbătoare?

Aluatul Împărăției lui Dumnezeu e amestecat cu frământătura omenească și ce e neschimbător stă la un loc cu ce e schimbător și trecător. Păzind ce trebuie, Biserica rămâne de-a pururi aceeași și viața ei în Duhul nu cunoaște adăugire sau micșorare. Tradiția, fiind curentul de viață al Bisericii, stă în strânsă legătură cu valorile și năzuințele spre desăvârșire ale credincioșilor. Credința și morala creștină sunt neschimbătoare, ca roade ale Descoperirii dumnezeiești, iar Biserica a lucrat continuu pentru desăvârșirea sufletească a credincioșilor, așa cum ne-o dovedește istoria Bisericii încă de la apariția creștinismului. Prin urmare, **„Tradiția”, în înțelesul creștin, nu înseamnă încremenire în forme moarte omenești, ci numai păstrarea nestrămutată a adevărului Descoperirii dumnezeiești, izvor nesecat de desăvârșire.**

În ce înțeles, anume, se poate vorbi despre progresul Sfintei Tradiții?

Progresul Sfintei Tradiții înseamnă dezvoltarea și adâncirea acesteia. *«Progresul pentru fiecare lucru, zice Vincențiu de Lerin, înseamnă dezvoltarea acestui lucru din sine însuși. E cazul cu inteligența, cu știința, cu înțelepciunea; fiecare din acestea se dezvoltă numai în felul propriu. În cazul religiei, dogma se poate dezvolta numai în ea însăși, în același înțeles, în aceeași idee. Religia poate imita felul de dezvoltare al corpurilor, care deși cu înaintarea anilor își dezvoltă funcțiunile, ele rămân, totuși, ceea ce erau... Se poate adăuga formă, înfățișare, distincție, totuși firea fiecărui gen rămâne aceeași»*. Prin dezvoltarea și adâncirea Tradiției, deci, noi căpătăm o înțelegere din ce în ce mai limpede a învățăturilor descoperite de Dumnezeu. Aceste învățături ajung a fi formulate de Biserică în mod solemn în Sinoadele ecumenice sau prin propovăduire constată a acelorași adevăruri dumnezeiești, în „Dogme”, care sunt scurte formule de credință, propovăduite în Biserică spre mântuirea noastră.

Ce condiție se cere pentru ca un adevăr de credință să fie formulat în Dogmă?

Adevărul de credință trebuie să fie cuprins în Descoperirea dumnezeiască, adică în Sfânta Scriptură și în Sfânta Tradiție.

Când Sinoadele ecumenice nu se mai adună, cum deosebim învățătura adevărată de cea mincinoasă?

De la ultimul Sinod ecumenic (787) până astăzi, oamenii învățați ai Bisericii Ortodoxe au cercetat cu atenție Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție și au scos din ele învățăturile trebuitoare și adevărate pe care totdeauna le-au înfățișat în opoziție cu cele mincinoase. Aceste învățături adevărate au fost apoi aprobate în cea mai mare parte de Sinoadele Bisericilor Ortodoxe care le-au formulat în „Mărturisiri de Credință”, călăuze vrednice de toată încrederea. În clipele grele ale vieții Bisericii, Sinoadele a toată Ortodoxia sunt crainicii adevărului dumnezeiesc. Când împrejurări deosebite împiedică adunarea unor astfel de Sinoade, este de ajuns consimțirea tuturor Bisericilor Ortodoxe la primirea unui adevăr de credință, sau de viață, pe temeiul sigur al Sfintei Scripturi și al Sfintei Tradiții.

Care e datoria noastră principală față de Sfânta Tradiție?

Să păstrăm cu sfințenie și neatins cuprinsul ei la fel cu acela al Sfintei Scripturi, așa cum au făcut Părinții din cele mai vechi timpuri. Iată sfatul Sfântului Vasile cel Mare în această privință: *«Unele dintre dogmele și propovăduirile păstrate de Biserică le avem din învățătura scrisă, pe altele însă le-am primit din Tradiția Apostolilor, transmise în taină. Amândouă aceste categorii au aceeași autoritate pentru evlavie. Nimeni nu va spune cuvânt împotriva acestora, pentru că nimeni nu cunoaște cât de cât așezămintele bisericești. Dacă am încerca să înlăturăm obiceiurile nescrise, ca neavând mare importanță, nu ne-am da seama că am pagubi Evanghelia în părțile ei principale; mai mult, am restrânge propovăduirea la numele ei gol. De pildă, (ca să pomenesc lucrul cel dintâi și foarte obștesc) cine a învățat prin scris ca acei care nădăjduiesc în numele Domnului nostru Iisus Hristos să se însemne cu semnul crucii? Ce scriere ne-a învățat să ne întoarcem spre Răsărit atunci când ne rugăm? Ce sfânt ne-a lăsat în scris cuvintele de chemare a Sfântului Duh pentru prefacerea pâinii Euharistiei și a Paharului binecuvântării? Nu ne mulțumim cu cele pe care le menționează Apostolul sau Evanghelia, ci spunem unele lucruri înainte, altele pe urmă, ca având mare putere pentru taină și pe care le luăm din învățătura nescrisă. Noi binecuvântăm apa Botezului și untdelemnul Ungerii, ba încă și pe cel ce se botează. Din ce scrieri? Nu din Tradiția tăcută și tainică? Ce cuvânt scris ne-a învățat ungerea însăși cu untdelemn? Iar cufundarea omului de trei ori, de unde este? Celelalte câte sunt în legătură cu Botezul, lepădarea de satana și de îngerii lui, din ce scriere sunt? Nu sunt, oare, din această învățătură nepublicată și secretă pe care Părinții noștri au păstrat-o sub tăcere, fără iscodire, ca unii care învățaseră bine acel lucru: păstrarea în tăcere a măreției sfinte a Tainelor?... La fel Apostolii și Părinții care au stabilit la început cele în legătură cu Biserica au păstrat taina lor în ascuns și în tăcere demnitatea lor...»*. Iar Sfântul Ioan Damaschin zice: *«În Sfânta Scriptură, nu se pomenesc cele întâmplare la moartea Sfintei Născătoare de Dumnezeu Maria. Dar acestea se istorisesc în cea mai veche și adevărată Tradiție, care ne spune că în momentul slăvitei ei adormiri, toți Sfinții Apostoli, care colindau lumea în vederea mântuirii, s-au adunat la Ierusalim venind prin văzduh. Aici ei au avut o viziune cu îngeri și au ascultat melodia dumnezeiască a puterilor cerești.»* Botezarea copiilor mici e o tradiție apostolică. Aceste lucruri se știu prin grija aleasă și evlavia caldă cu care le-a păstrat Sfânta Tradiție și pe care, la rândul nostru, se cuvine să le păzim cu aceeași grijă și evlavie spre a le da mai departe celor ce vor veni după noi.

OMILII ALE SFINTILOR PĂRINTI

Sfântul Grigorie de Nazians – Cuvântarea întâi despre Dumnezeu

I

Cuvântarea aceasta se îndreaptă către aceia cărora le place să vorbească în termeni eleganți și subtili. Și, ca să încep cu Scriptura, „*iată eu sunt împotriva ta trufie*” (Ieremia 50. 31). Căci sunt, sunt într-adevăr unii, care la auzul cuvintelor noastre, simt mâncărime la urechi și la limbă, ba, după câte văd eu, chiar și la mână (*Neputând să învingă ortodoxia numai cu arta meșteșugită a raționamentelor, eunomienii erau pe punctul de a recurge la convingerea cu pumnii*), și care se bucură de nelegiuitele vorbe zadarnice și de contrazicerile științei false și de gâlceviri în cuvinte, ce nu duc la nimic de folos (1 Timotei 6. 20). Căci așa numește Pavel, el crainicul și chezașul cuvântării scurte (Romani 9. 28), ucenicul pescarilor și dascălul, tot ce este de prisos și lăaturalnic în cuvântare (1 Timotei 5. 3).

Dar, ce bine ar fi, dacă oamenii aceștia de care ne ocupăm în cuvântarea de acum, s-ar îndeletnici puțin deopotrivă și cu faptele, după cum au limba mlădioasă și în stare să pronunțe cuvinte prea alese și prea căutate! Ar fi astfel puțini și poate mai puțini sofști și saltimbanci de cuvinte (*Comparația este foarte potrivită cu împrejurarea. Întocmai ca saltimbancii în circuri, care impresionează prin diferitele poziții pe care le iau, prin mlădierea corpului, îndeosebi prin darea peste cap, eunomienii, datorită elasticității subtilităților retorice, alergau în sus și în jos cu argumentarea, suplețea saltimbancilor fiind la ei corespunzătoare cu mlădierea și volubilitatea limbii. Unii codici au expresia hazardiști jucători de jocuri de noroc, înșelători*), ca să spun și ceva de râs, despre un lucru vrednic de râs.

II

Dar, fiindcă, distrugând ei orice cale a evlaviei, se gândesc numai să lege și să dezlege la probleme (așa cum fac în teatru cei care prezintă poporului luptele de atleți, dar nu luptele care duc la biruință după legile atletice, ci pe acelea care fură privirile neștiutorilor de astfel de lucruri și care răpesc pe aplaudator), și fiindcă trebuie ca orice piață să zbârnâie de cuvintele lor, ca orice ospăț să fie prilej de pălăvrăgeală și de neplăcere, ca orice sărbătoare și doliu să fie: sărbătoarea nesărbătoare și amestecată cu tristețe, iar doliul mângâiat cu o nenorocire și mai mare (*Aici se face aluzie la Iov, pe care prietenii încercau să-l mângâie cu cuvintele grele. Vezi Iov 16. 2*), din pricina discuțiilor, și ca orice ghineceu, hrănit cu simplitatea, să fie răvășit și floarea nevinovăției

smulsă cu sila de vârtejul argumentării, ei bine! Fiindcă așa stau lucrurile și fiindcă răul a ajuns de nesuferit și de neînfrânat și fiindcă marea noastră taină e în primejdia de a ajunge o nenorocită înjghebare retorică (*Natural, de vreme ce se cobora misterul Sfintei Treimi la neputincioasele și șarlatanele alcătuiri ale argumentării cu subtilitate*), haide, numai atât să ne rabde cercetătorii aceștia pe noi mișcații de răunchii părinților și ale căror simțuri sunt spintecate, cum zice dumnezeiescul Ieremia (3. 19), încât să nu primească cu asprime cuvântarea noastră despre aceste lucruri și, înfrânându-și puțin limba, dacă cumva pot, să-și plece urechea spre noi. Nu veți fi păgubiți absolut cu nimic. Căci, sau vom fi vorbit către urechile unor oameni care ascultă, și în cazul acesta cuvântarea a dat un rod, anume folosul vostru (fiindcă cel care seamănă cuvântul [Matei 13], îl seamănă în orice cugetare, dar fruct aduce cea bună și roditoare), sau veți fi plecat disprețuind și această cuvântare a noastră și luând de aici un mai mare subiect de contrazicere și de insultă împotriva noastră, ca să vă ospătați și mai mult pe voi înșivă.

Să nu vă mirați dar, dacă voi rosti o cuvântare ciudată și dincolo de legea voastră, care vă laudați că le știți pe toate și le expuneți cu foarte mare curaj și cu noblețe, ca să nu vă supăr, spunând că știți și le expuneți pe toate cu neștiință și cu îndrăzneală.

III

Nu este în puterea oricui, voi aceștia, nu este în puterea oricui să filosofeze despre Dumnezeu. Nu este chiar așa de puțin însemnat lucrul acesta și pe puterea celor care se târăsc pe pământ. Voi adăuga chiar că nu se cade a vorbi despre Dumnezeu în orice vreme și nici oricui și nici orice, ci este o vreme când trebuie să vorbim despre El și cui trebuie să vorbim despre El și cât trebuie să vorbim despre El. Nu este în puterea oricui să filosofeze despre Dumnezeu, fiindcă lucrul acesta pot să-l facă cei care s-au cercetat cu de-amănuntul și care au înaintat pas cu pas în calea contemplației și care, înainte de aceste îndeletniciri, și-au curățit și sufletul și trupul, sau care cel puțin se silesc să se curețe. Căci pentru omul necurat, atingerea de cel curat poate nu este nici îngăduită și nici în afară de primejdie (*Aici reia, în o formă puțin schimbată, cuvintele lui Platon*), după cum nici pentru o privire bolnavă nu este fără primejdie atingerea razei de soare.

Când dar să filosofăm despre Dumnezeu?

Să filosofăm atunci când ne dă răgaz lutul și tulburarea din afară și când puterea noastră călăuzitoare nu ne este răvășită de închipuiri obositoare și răscăitoare (*Adică mintea, facultatea conducătoare a omului în viață*), ca de exemplu atunci când amestecăm litere frumoase cu litere urâte, sau mirosul plăcut al mirurilor, cu nămolul stătut. Căci, într-adevăr, se cade mai întâi să avem răgaz și apoi să cunoaștem pe Dumnezeu și numai când avem vreme prielnică (Psalmul 74. 3) să judecăm dreptatea Teologiei.

Și cui se cade să filosofeze despre Dumnezeu?

Se cade să filosofeze despre Dumnezeu celor care consideră lucrul acesta cu seriozitate și care nu plăvrăgesc cu plăcere și despre El, ca despre oricare altul: după alergări de cai și după spectacole și după cântece și după îmbuibarea pântecelui și a celor de sub pânțe și pentru care este o parte de plăcere și flecăreala despre astfel de lucruri și eleganța și subtilitatea contrazicerilor.

Ce lucruri se cade a fi cercetate privitor la Dumnezeu și în ce măsură?

Se cade a fi cercetate acelea la care putem ajunge noi cu mintea și în măsura în care poate să ajungă la ele firea și puterea ascultătorului, ca nu cumva, după cum vocile sau mâncările peste măsură vatămă auzul sau corpurile, sau, de vrei după cum poverile peste putere vatămă pe cei care merg sub ele, sau după cum ploile mai năpraznice vatămă pământul, tot așa și aceștia, apăsați și îngreunați de povara argumentelor (*În referire la Evrei 5. 12 unde este expresia „hrană tare, dură”, în corelație cu expresia „cuvinte tari, uscate, dure” din textul de față*), ca să zic așa, să nu fie vătămați și în puterea lor de înțelegere de mai înainte.

IV

Și nu zic că nu trebuie să ne amintim oricând de Dumnezeu, ca să nu se năpustească iarăși asupra noastră oamenii ușori și grăbiți în toate. Căci de Dumnezeu trebuie să ne amintim mai degrab decât să respirăm și, dacă se mai poate spune, nimic altceva nu trebuie să facem, decât să ne amintim de Dumnezeu. Și eu sunt dintre cei care laudă cuvântul care ne poruncește să medităm zi și noapte (Psalmul 1. 2), și să povestim și seara și dimineața și la amiază (Psalmul 54. 19), și să binecuvântăm pe Domnul în toată vremea (Psalmul 33. 1) și, dacă trebuie să spun și cuvântul lui Moisi, să ne amintim de Dumnezeu când ne culcăm, când ne sculăm, când călătorim (Deuteronom 6. 7), când facem orice altceva și, prin aducerea aminte de El, să ne formăm spre o viață curată. Încât, nu continua aducere aminte de El o opresc eu, ci discuția despre Dumnezeu, și nu opresc nici discuția despre Dumnezeu, ca pe un lucru nelegiuit, ci vremea nepotrivită pentru această discuție, și nu opresc nici învățătura despre El, ci lipsa de măsură în această învățătură. Când îngâlvirea și săturarea de miere produce vărsătură (Pilde 25. 7), deși este miere, și când este o vreme potrivită pentru orice lucru (Ecclesiast 3. 1), cum socotește Solomon și cu mine, și când lucrul bun nu este bun, când nu se face bine (cum de exemplu o floare în iarnă este cu totul ne la vremea ei și cum este nepotrivită pentru femei podoaba bărbătească, sau pentru bărbați cea femeiască și geometria pentru plâns (*Cel care se ocupă cu geometria, trebuie săsieiși ferească mintea de tulburare, zice Elias, sau în sensul că cel cu sufletul îndurerat nu trebuie împovărat de subtilitatea Teoriilor*) și lacrima pentru ospăț), oare numai aici nu vom ține noi seamă de timpul potrivit, aici unde mai ales trebuie prețuit el?

V

Să nu cugetăm nicidecum astfel, o prietenilor și fraților, căci vă numesc încă frați, deși nu vă purtați frățeste, și nici să nu alergăm dincolo de țintă ca niște cai furioși și greu de ținut în frâu, aruncând rațiunea care ne mână și batjocorind evlavia care ne strunește bine, ci să filosofăm între hotarele minții noastre și să nu ne lăsăm duși în Egipt și târați la Asirieni (Osea 9. 3), și să nu cântăm cântarea Domnului pe pământ străin (Psalmul 136. 4), adică în orice auz, și străin și al nostru, dușmănos sau prietenos, binevoitor sau răuvoitor, care cu foarte multă grijă pândește cele ale noastre și ar vrea ca scânteia relelor din noi să ajungă flacăra, o aprinde și o reînsuflețește în ascuns, o ridică la cer cu suflările ei și o face mai înaltă decât flacăra Babilonului (Daniel 3. 23),

care cuprinde cu limbile totul în jur. Căci, de vreme ce nu-și au tăria în propriile lor dogme, o vânează în șubrezeniile noastre și, pentru aceasta, întocmai cum se pun muștele pe răni, așa se pun, trebuie s-o spun, fie peste nenorocirile, fie peste păcatele noastre.

Noi însă să nu ne ignorăm mai mult, și nici să nu desconsiderăm cuviința în aceste discuții. Ci, dacă nu este cu putință să fie dărmată dușmănia dintre noi, să cădem cel puțin la învoiala de a vorbi tainic despre cele tainice și cu sfințenie despre cele sfinte și să nu aruncăm învățăturile neîngăduite în auzuri nelegiuite (Matei 7. 6), și să nu facem mai religioși decât noi pe închinătorii la demoni și pe adoratorii miturilor și lucrurilor rușinoase, care ar da mai degrabă din sângele lor la cei neinițiați în aceleași mistere cu ei, decât să le dea din învățătura lor. Ci să știm că, precum este o măsură cuviincioasă în îmbrăcăminte și în hrană și în răs și în mers, la fel este o măsură cuviincioasă și în vorbire și în tăcere, fiindcă, pe lângă celelalte denumiri și puteri ale lui Dumnezeu, noi Îl cinstim și cu denumirea de Cuvântul. Să fie deci și discuția noastră supusă acestei legi („Să fie și disputa noastră legală”, adică mai ales în vorbire să ținem seamă de moderația necesară în orice lucru, fără să uităm că una din denumirile date lui Dumnezeu este cea de „Cuvântul”. Să nu vorbim deci mai mult decât place Cuvântului).

VI

La ce folos aude de nașterea lui Dumnezeu și de creație și de Dumnezeu din nimic și de tăiere și de împărțire și de desfacere, cel care ascultă cu răutate aceste cuvinte? Pentru ce punem judecători pe acuzatori? Pentru ce punem săbii în mâna dușmanilor? Cum, sau cu ce cuget crezi tu că va primi cuvântarea despre aceste lucruri slăvitorul desfrâului și al coruperilor de copii și închinătorul la patimi și care nu este în stare să cugete ceva dincolo de corp, care ieri și alaltăieri și-a ridicat idoli și aceia renumiți în lucrurile cele mai rușinoase? Nu va primi-o cu cuget material? Nu va primi-o cu josnicie? Nu va primi-o cu ignoranță? Nu va primi-o după obiceiul lui? Nu va face el teologia ta apărător al propriilor lui idoli și patimi? Căci dacă noi înșine prin cuvintele acestea defăimăm pe Dumnezeu, cu atât mai puțin i-am convinge să filosofeze în spiritul învățăturilor noastre (*În general, Sfinții Părinți numesc Creștinismul „filosofie”, „filosofia în sine”, „filosofia singură adevărată”, „filosofia cea de sus”. „A filosofa” înseamnă prin urmare, în sens creștin, a vorbi despre Dumnezeu și despre dogme „în sens ortodox”, pe baza credinței și cu concursul rațiunii iluminate de Sfântul Duh*). Și dacă din firea lor sunt născocitori de rele (Romani 1. 30), când s-ar da în lături de la relele care li se prezintă?

Aceasta ne-a adus-o războiul dintre noi! Aceasta ne-au adus-o cei care luptă pentru Cuvântul mai mult decât place Cuvântului și care pătesc la fel cu cei cuprinși de nebunie, care își dau foc propriilor lor case, sau își spintecă copiii, sau își alungă părinții, luându-i drept străini.

VII

Dar, după ce am alungat ce este străin de cuvântarea noastră și după ce am trimis în turma porcilor numeroase legiuni de demoni (Marcu 5. 9; Luca 8. 31), care s-a năpustit în adâncimi

(Luca 8. 31), să privim în rândul al doilea către noi înșine și să modelăm pe teolog în frumusețe, întocmai ca pe o statuie.

Să adâncim însă mai întâi chestiunea aceea, anume: ce este râvna aceasta atât de mare pentru vorbă și mâncărimea aceasta la limbă? Ce este boala aceasta nouă și nesațiul acesta de vorbărie? De ce ne-am înarmat limbile, în timp ce ne-am legat mâinile? Nu lăudăm noi ospitalitatea? Nu adorăm noi iubirea fraternă, iubirea conjugală, fecioria, hrănirea săracilor, psalmodierea, privegherile de noapte, plânsul? Nu ne mucenicim noi corpul cu postiri? Nu călătorim noi spre Dumnezeu prin rugăciune? Nu supunem noi părți noastre mai bune partea noastră mai rea, adică duhului țărâna, ca unii care judecă drept această plămadă omenească? (*Cuvântul înseamnă temperament, fire, alcătuire din trup și suflet. Cei care judecă drept această plămădire a omului, nu pot decât să supună țărâna Duhului, adică sufletului corpul, partea mai rea celei mai bune*). Nu ne facem noi viața pregătire de moarte? Nu ne facem noi stăpâni ai patimilor, amintindu-ne de noblețea noastră de sus? Nu potolim noi mânia care îngâmă și sălbăticește, mândria coborătoare (Pilde 16. 18), întristarea nesocotită, plăcerea grosolană, râsul dezmățat, privirea deșănțată, auzul nesătul, vorba nemăsurată, cugetarea absurdă, toate câte împotriva noastră le ia cel rău de la noi, aducând moartea prin ferestruici (Ieremia 9.21), cum spune Scriptura, adică prin simțuri?

Așadar totul se face pe dos și am dat libertate patimilor altora, ca împărații concedii pentru bravuri, numai să se plece spre noi și să se poarte mai cu îndrăzneală și mai cu nelegiuire împotriva lui Dumnezeu, și dăm o plată rea în schimbul unei fapte rele, încurajare pentru nelegiuire.

VIII

Totuși te voi întreba puțin, o dialecticul și flecarule, iar tu răspunde (Iov 38. 3), cum zice lui Iov, Cel care se întreținea cu el prin furtună și nori (Iov 38. 1).

-Oare sunt multe lăcașuri la Dumnezeu, după cum auzi în Scriptură (Ioan 14. 2), sau numai unul?

-Sunt multe, vei afirma, desigur, și nu unul.

-Și trebuie să fie pline toate, sau unele da, iar altele ba, încât să rămână goale și în zadar pregătite?

-Desigur că toate, că nimic din cele făcute de Dumnezeu nu e la întâmplare.

-Ai putea tu să precizezi ce anume este lăcașul acesta? Este cumva odihna și slava din cer, rezervate fericiților, sau este altceva?

-Nu, nu este deloc altceva decât aceasta.

-Fiindcă am căzut la învoială asupra acestui lucru, să cercetăm mai departe și pe celălalt: există ceva care să ne mijlocească ospitalitatea în aceste lăcașuri, cum este socotința mea, sau nu există nimic?

-Negreșit că da.

-Și care este lucrul acesta?

-Este că sunt diferite feluri de viață și de preferințe și că fiecare fel duce în o altă parte, după măsura credinței (Romani 12. 6), feluri pe care le numim și căi.

-Trebuie mers pe toate, sau pe unele din aceste căi?

-Dacă este posibil pentru unul și același om, trebuie mers pe toate, iar dacă nu, atunci pe cât mai multe și dacă nu este cu puțință aceasta, mare lucru este mergerea pe una cu deosebire, cel puțin cum cred eu.

-Drept socotești acest lucru.

-Ce deci? Când auzi că există o singură cale și aceea și strâmtă (Matei 7. 13 – 14), ce ți se pare că vrea să spună vorba aceasta?

-Vrea să spună, pe de o parte, că există o singură cale prin raportarea ei la virtute, fiindcă și virtutea una este, deși se ramifică în multe părți, iar pe de altă parte, că această cale este strâmtă din cauza sudorilor legate de ea și din cauză că nu este bătătorită de mulți, în comparație cu mulțimea celor care merg pe căi lăturalnice și cu câți umblă pe calea răutății.

-La fel cred și eu.

-Iar dacă așa stă lucrul, de ce atunci, o prea bunule om, condamnăm învățătura noastră ca pe o sărăcie și părăsind toate celelalte căi, umblați și dați buzna spre aceasta numai, spre calea discuției și a speculației, cum o socotiți voi, sau a pălăvrăgelii și înșelătoriei, cum îi zic eu? Să vă dojenească Pavel, care, după enumerarea harismelor, muștrând cu amărăciune, vorbește cu aceste cuvinte: „Oare toți sunt apostoli? Oare toți sunt profeți?” (1 Corinteni 12. 29) și cele ce mai urmează.

IX

Fie dar! Oi fi înalt tu, și mai înalt decât cei înalți, și, de vrei, mai presus de nori, tu văzătorul celor nevăzute, tu auzitorul celor negărite (2 Corinteni 12. 4), tu cel ridicat în aer după Ilie (2 Regi 2. 11) și care te-ai învrednicit de arătarea lui Dumnezeu după Moisi (Ieșire 19) și care ai fost ridicat la cer după Pavel (2 Corinteni 12. 4)! Pentru ce îi faci însă și pe ceilalți sfinți dintr-o dată și-i consfințești teologi și le insuflă, ca să zic așa, învățătura și ți-ai făcut multe sinedrii de doctori agramați? Pentru ce înfășori în pânze de păianjen pe cei foarte plăpânzi, ca pe niște oameni cu adevărat înțelepți și mari? Pentru ce ridici viespi împotriva credinței (*Aici înțelege pe păgâni, care aveau să tragă folosul pe care-l căutau în slăbiciunile și certurile dintre creștini, în materie de credință*)? Pentru ce ne scoți, ca din pământ, o germinație de dialecticieni, cum scoteau odinioară miturile pe giganți? Pentru ce, adunând tu dintre oameni tot ce este mai ușor și mai neom, ca pe niște gunoi într-o groapă, și moleșindu-i tot mai mult prin lingușire, ai clădit o nouă dugheană de nelegiuire, nu fără dibăcie culegând tu roadele neroziei lor? Mai vorbești și împotriva acestor afirmații? Trebuie neapărat ca limba ta să fie stăpână absolută și nu ești în puterea de a pune zăgaz cuvântului tău care se zbate în durerile nașterii (*O imagine asemănătoare o avem la Iov 32. 18 – 20: „Căci sunt plin de cuvinte, duhul din mine îmi dă zor... Voi vorbi deci ca să mă răcoresc...”*). Ai atunci și alte subiecte de tratat și multe și vrednice de cinste. Întoarce-ți într-acolo boala cu folos.

X

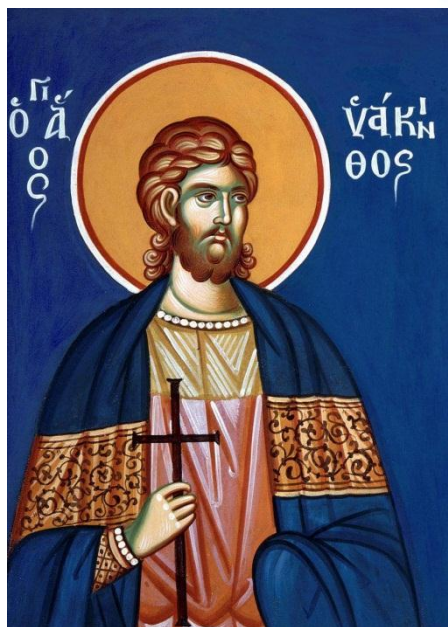
Combate-mi tăcerea lui Pitagora (*Ucenicii lui Pitagora păstrau tăcere timp de cinci ani. În acest timp ascultau cele vorbite. Preceptul acesta pitagoreic este amintit și de Clement*

Alexandrinul (Stromata, lib. V), spunând că a fost introdus pentru purificarea celor cinci simțuri. Se mai crede că auzul acesta a fost introdus și în virtutea maximei „tempus tacendi et tempus loquendi” (este o vreme când să tăcem și o vreme când să vorbim)) și boabele orfice (Discipolii lui Pitagora se abțineau de la mâncarea bobului (leguminoasă cu bobul mai mare ca cel de fasole). Când erau întrebați despre rațiunea acestei abținente, ei răspundeau că așa „a spus el însuși” – „ipse dixit”. Preceptul acesta a fost luat de la Orfeu. Filosoful, se crede, nu trebuia să mănânce bob, fiindcă această legumă are proprietatea de a încălzi și dilata sângele, împingând astfel la senzualitate, sau învolburând mintea cu un fel de vapori și astfel tulburându-i liniștea. Se mai credea că această leguminoasă produce sterilitate la femei și chiar la plante, dacă se arunca la rădăcina lor coji de bob. Deveneau sterile și păsările de curte, dacă mâncau din fructele acestei plante. Pitagora mai respingea mâncarea bobului și pentru că se foloseau de el judecătorii în darea sentințelor) și îngâmfarea mai nouă cu privire la vorba „El a zis”. Combate-mi doctrina despre idei a lui Platon (Platon învăța că ideile sunt formele exemplare ale lucrurilor create, că sunt în afară de Dumnezeu și că lumea a fost creată după ele, ca după niște exemple anterioare), emigrările din corp în corp și circuitele sufletelor noastre și reminescentele și iubirile urâte trezite în suflet de corpurile frumoase. Combate-mi ateismul lui Epicur (Epicur nega pe Dumnezeu. Bunul suprem era pentru el în plăcere, adică în lipsa tuturor durerilor) și atomii și antifilosofia lui plăcere, strâmta providență a lui Aristotel (Aristotel învăța că Dumnezeu poartă grijă numai de cele din cer. În ce privește cele de pe pământ, ele sunt lucruri de prea mică importanță și ca atare nevrednice de grija Lui. Învăța apoi că sufletul este muritor) și arta lui subtilă și doctrina lui cu privire la moartea sufletului și omenescul dogmelor lui. Combate-mi îngâmfarea stoicilor, lăcomia și banalitatea cinicilor. Combate-mi golul umplut de aiureli câte cu șărlătănie se spun despre jertfe, despre idoli, despre demoni făcători de bine și făcători de rău, câte despre ghicire, despre chemarea zeilor, despre chemarea sufletelor, despre puterea stelelor. Iar dacă socotești aceste lucruri ca nevrednice de cuvânt, ca niște lucruri de puțină importanță și adesea combătute și te îndrepti spre ale tale și cauți lucrul râvnit de tine aici, eu îți voi pune în față și aici drumuri largi. Filosofează-mi despre lume, sau despre lumi, despre materie, despre suflet, despre naturile raționale mai bune sau mai rele, despre învierea morților, despre judecata de apoi, despre recompensele și pedepsele de atunci, despre patimile lui Hristos. Căci nici de izbutești în aceste chestiuni nu este fără de folos și nici dacă greșești nu este primejdios. Cu Dumnezeu însă ne vom întâlni desigur, acum mai puțin, dar poate mai în urmă mai deplin, în Însuși Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia i se cuvine slava în veci. Amin.

SFINȚI ÎN IULIE

3 Iulie 2016: Sfântul Mucenic Iachint

Pe când Traian împărătea în Roma, se făcuse prigoană mare împotriva creștinilor, pentru că era dată poruncă împărătească, ca toți cei ce sunt sub stăpânirea lui să aducă jertfă zeilor; iar cei ce nu vor voi să facă aceasta să fie dați la munci. În acea vreme era în palatele împărățești un tânăr ales, anume Iachint, de neam din Cezareea Capadociei, având vârsta de 20 de ani. Acesta stătea totdeauna înaintea feței împăratului, fiind cu dregătoria postelnic. El era cu viață și credință întreg înțeleaptă, creștin adevărat, slujind în taină lui Hristos Dumnezeu și împodobindu-se cu curăția, cu înfrânarea, cu blândețea și cu toate lucrurile cele bune.

Și sosind o prăznuire oarecare a necuraților zei, împăratul Traian cu tot poporul aducea jertfe idolilor. Dar Iachint, tânărul cel frumos, nu s-a dus cu împăratul la idoli, ci a rămas în palatele împărățești, unde, intrând într-o mică odaie osebită, se ruga cu dinadinsul către adevăratul Dumnezeu. Văzând aceasta un alt tânăr de o vârstă cu dânsul, anume Urvechie, care avea aceeași rânduială de postelnic, și auzind rugăciunea lui, s-a dus de a spus împăratului cum că Iachint, călcând porunca împărătească, se roagă unui oarecare Iisus Hristos, numindu-L Dumnezeu. Iar împăratul Traian tocmai prânzea înaintea poporului la acea necurată prăznuire; și poruncind să aducă acolo pe Iachint, împăratul i-a dat din cărnurile cele jertfite idolilor, poruncindu-i să mănânce înaintea lui. Dar Iachint, viteazul ostaș al lui Hristos, însemnându-se cu semnul Sfintei Cruci, a zis către împărat: „Să nu-mi fie mie, cel ce sunt creștin, a mânca acele bucate necurate. Eu aș fi voit ca și tu să te depărtezi de înșelăciunea idolească, de diavoleasca prăznuire și de necuratele jertfe, și să cunoști pe Unul adevăratul Dumnezeu și Aceluia să-I slujești". O îndrăzneală ca aceasta a tânărului Iachint văzând-o toți cei ce prânzeau cu împăratul și cei care îl stăteau înaintea, s-au mâniat asupra lui cu iuțime. Iar împăratul a zis către dânsul: „Iachinte, tinerețile tale te fac mândru, și tu, nevrednicule, mă înveți pe mine ca să nu slujesc zeilor părintești, ci unui Hristos oarecare, pe Care nici noi nu-L știm, nici părinții noștri nu L-au știut". Sfântul Iachint a răspuns: „Nu-L știi, pentru că ești nevrednic de cunoștința Lui. Acela este Dumnezeu adevărat, Cel ce a făcut cerul, pământul și marea și toate cele dintr-însele; Cel ce a orânduit luminătorii cei cerești spre luminarea oamenilor și a zidit pe om după chipul Lui. Cu adevărat spui că nu-L știi pe Acela, pe Care nici părinții tăi nu L-au cunoscut, fiind fii ai mâniai. Iar eu, fiind născut și crescut din părinți binecredincioși și iubitori de Hristos, sunt învățat a-I sluji și a mă închina Lui". Iar împăratul, mâniindu-se pentru un răspuns ca acesta al sfântului, a poruncit slugilor care stăteau înaintea să-l bată peste gură. Iar aceia repezindu-se îndată asupra mucenicului lui Hristos, nu numai îl loveau tare peste gură și peste obraz, dar îl călcau și cu picioarele cumplit, fiind căzut la pământ, și-i ziceau: „De ce răspunzi

împăratului cu așa îndrăzneală?" Apoi împăratul a poruncit să înceteze a-l bate; și sfântul zăcea la pământ, neputând să se scoale de cumplitele lovituri și de călcările picioarelor. Iar Traian a poruncit să bage cu sila în gura sfântului, mâncări din cele jertfite. Dar sfântul mucenic al lui Hristos, strângându-și tare gura și dinții, n-a lăsat nicidecum să i se pună în gură spurcăciunea jertfită a idolilor. Deci împăratul a poruncit să-l lege cu legături de fier, să-i bage picioarele în obezi și să-l închidă în temniță. Iar a doua zi, împăratul cu poporul, săvârșind același praznic spurcat, a poruncit să se pună înaintea lui toate uneltele cele de muncire, apoi să aducă din temniță pe mucenicul Iachint, la cercetare. Și adus fiind sfântul, Traian a zis către dânsul: „O, tânărule, oare te vei supune poruncii noastre, sau vei petrece încă în împotrivire? Văd că gândul tău cel mândru te va aduce la chinuri amare, dar ascultă-mă pe mine și jertfește zeilor, ca să nu pieri rău". Iar robul lui Hristos, rămânând tare ca un diamant cu trupul și cu sufletul și având în ajutor puterea lui Dumnezeu, a zis lui Traian: „Eu sunt creștin! Cinstesc pe Hristos și Aceluia mă închin. Deci, mă aduc pe mine însumi jertfă vie, iar diavolilor tăi nu voi jertfi și nu mă tem de îngrozirile tale. Eu n-am nici o grijă de chinuri și nu vei putea să mă pleci păgânătății tale, pe mine care sunt rob al lui Hristos. Nici nu mă vei înșela, ca pentru viața cea de scurtă vreme să las viața cea veșnică; deci fă ceea ce voiești!" Și umplându-se împăratul de mânie, a poruncit ca întâi să întindă la pământ pe acel sfânt tânăr și să-l bată multă vreme, fără de cruțare; apoi să-l pună la muncire, spânzurându-l și strujindu-i trupul cu unghii de fier. Iar mucenicul, răbdând cu vitejie, striga către împărat: „Sunt creștin! Sunt robul lui Hristos și nu mă voi lepăda de El. Iar tu, muncindu-mă pentru Hristos, îmi faci mult bine. Deci, scornește încă și mai multe chinuri împotriva mea. Eu doresc a pătimi mai mult pentru Domnul meu, până ce voi birui prin răbdarea mea tirania ta, cu ajutorul Stăpânului meu Hristos, Care ajută tuturor celor ce cu credință cheamă preasfânt numele Lui".

Și fiind ceasul al șaptelea și toți cei din priveriște minunându-se foarte mult de răbdarea mucenicului, împăratul a poruncit să-l ia de la muncire și, legându-l, să-l ducă iarăși în temniță. Și a poruncit străjerilor să nu-i dea altă hrană și băutură decât numai din cele jertfite idolilor, ca, astfel, fiind silit de foame și de sete, să guste din ele. Iar străjerii îndeplineau porunca împăratului, căci aduceau în toate zilele mâncăruri din jertfele idolești și le puneau înaintea sfântului în temniță. Dar, venind dimineața, le găseau pe toate întregi, de vreme ce sfântul mucenic nu voia nici măcar să se uite spre acele mâncăruri jertfite idolilor, ci îi erau ca o urâciune pângărită.

Deci petrecând el multe zile în foame și în sete, se ruga neîncetat lui Dumnezeu și se veselea cu duhul, ca la un ospăț prea îndestulat, pentru că era hrănit cu darul Sfântului Duh. Iar Traian, trimițând slujitorii săi, întreba pe străjeri dacă Iachint gustă din jertfele puse înainte. Iar aceia îl încredințau că nici cu degetul nu se atinge de cele ce i se aduc lui, ci se bucură, petrecând fără hrană și băutură, și face rugăciuni către Dumnezeuul său. Iar Traian, auzind aceasta, se mânia împotriva străjerilor, socotind că-i aduce hrană altcineva. Deci, îi îngrozea cu moartea pe acei străjeri, iar aceia îl încredințau cu jurământ, că nimeni altul nu vine la dânsul, deoarece ei păzesc temnița cu dinadinsul, nelăsând să se apropie cineva. Și trecând 38 de zile, unul din străjeri a intrat, după obicei, în temniță, aducând cele jertfite idolilor, ca să le pună înaintea mucenicului. Și a văzut străjerul acela temnița plină de o lumină negărită și doi îngeri stând lângă sfântul răbdător

de chinuri. Unul acoperea trupul sfântului cu o haină prealuminoasă, iar altul îi pune pe cap o cunună preaminunată. Aceasta văzând-o străjerul, s-a umplut de mare frică și, aruncând cele aduse, a alergat la împărat și i-a spus ceea ce a văzut. Iar împăratul nu credea cele spuse, socotind că sunt oarecare năluciri făcute prin vrajă. Deci voia să chinuiască pe pătimitorul lui Hristos cu munci mai cumplite. După două zile, Traian șezând la judecată, a trimis la temniță să-l scoată pe cel legat la muncire, zicând: „Să văd cum îi va ajuta Hristos! Oare îl va scoate pe el din mâinile mele?” Și intrând slujitorii în temniță, au găsit pe sfântul mucenic sfârșit în Domnul, iar îngerii în chipul unor tineri prealuminoși stăteau împrejurul lui, ținând în mâini lumânări. Și se umpluse temnița de nespasă lumină și de bună mireasmă negrăită, iar slujitorii, fiind cuprinși de frică, au fugit din temniță și au spus acestea împăratului. Atunci împăratul umplându-se de rușine și de mânie, a trimis mai mulți slujitori ca să scoată afară din temniță trupul cel mort. Iar aceia, intrând în temniță, n-au văzut nimic altceva decât pe cel mort zăcând și l-au scos afară. Deci împăratul a poruncit ca acel cinstit trup al mucenicului să-l scoată afară din cetate și să-l arunce în loc pustiu spre mâncarea fiarelor, a câinilor și a păsărilor. Apoi a poruncit și străjerilor să vegheze de departe, ca să nu-l fure creștinii. Astfel zăcea trupul cel mult pătimitor, nevătămându-se de nimic, pentru că-l păzea îngerul lui Dumnezeu. Iar într-o noapte, arătându-se îngerul unui preot cinstit, cu numele Timotei, care era rudenia mucenicului, i-a poruncit să ia trupul sfântului. Acela, luând niște credincioși, s-a dus la locul acela pustiu în întunericul nopții și a luat acel sfânt trup, nefiind nimeni să-l oprească, și l-a dus în casa sa, într-o cameră dinăuntru, învelindu-l cu pânză curată cu aromate. Acolo aprinzând în toate zilele o făclie lângă racla lui, îl cădea cu tămâie. Și trăind preotul acela câțiva ani, când era aproape de sfârșitul său, a încredințat moaștele sfântului mucenic unei văduve bătrâne și cu viață sfântă. Aceea, luând cu bucurie acea vistierie fără de preț, o păzea la sine cu cinste. Și în toate zilele aprinzându-i candela și cădindu-l cu tămâie, ieșea din sfintele lui moaște o bună mireasmă, care umplea camera aceea. Dar femeia aceea n-a spus nimănui de moaștele sfântului, de vreme ce toată cetatea sluja idolilor, ci ea singură se ruga cu lacrimi lângă dânsul ziua și noaptea.

Iar după ce a trecut multă vreme și când văduva aceea era aproape de sfârșit, s-a întâmplat unui bărbat din cei vestiți, că a orbit de ochi din durerea capului. Și nu a văzut lumină vreme de un an și nu putea să afle nici un ajutor de la doctori. Aceluia arătându-i-se noaptea în vis, Sfântul Mucenic Iachint i-a zis: „O, omule, voiești să te tămăduiești de durere și de orbirea ochilor?” Iar acela a întrebat: „Cine ești tu, cel ce-mi grăiești aceasta?” Răspuns-a sfântul: „Eu sunt Iachint, robul lui Hristos, doctor a toate bolile”. Omul acela i-a zis: „Mă rog ție, ia toată averea mea câtă o am, numai fă-mă să văd lumina, de vreme ce sunt în primejdie și în durere, petrecând în întuneric”. Iar Sfântul Iachint i-a zis: „În dar te va tămădui Dumnezeuul meu, numai să faci ce-ți voi porunci ție. Să iei trupul meu, care este la cutare văduvă care petrece aproape de tine, și să-l trimiți în patria mea, în țara Capadociei, în cetatea Cezareei. Iar ochii tăi să-i ungi cu untdelemn din candela care arde lângă racla mea, și apoi vei vedea”. Și sculându-se bărbatul acela din patul său și crezând acelei vedenii, a mers - dus fiind - în casa văduvei și i-a spus ei arătarea și porunca mucenicului. Iar văduva aceea, băgându-l pe el în camera cea dinăuntru, în care zăcea sfântul, i-a dat untdelemn din candelă, cu care, ungându-și ochii cei orbiți, îndată a căpătat vederea.

Dar uitând el de porunca dată lui de sfânt și trecând câțeva vreme, s-a pus iarăși o ceață întunecoasă pe ochii lui și a orbit. Atunci el s-a dus iarăși la moaștele sfântului mucenic, cerând tămăduire. Și intrând în camera aceea, a auzit un glas de sus, zicându-i: „Cel ce a batjocorit, batjocorit a fost”. Iar el, căzând înaintea moaștelor sfântului, grăia cu lacrimi: „O, plăcutule al lui Dumnezeu, dă-mi vedere acum și îndată voi împlini ceea ce mi s-a poruncit de tine”. Apoi, sculându-se, și-a uns ochii săi iarăși cu untdelemn din candelă și a văzut și mai luminos, căci nu numai ochii trupești i s-au deschis, dar și cei sufletești. Deci, crezând în Hristos, s-a luminat cu Sfântul Botez. În acel timp, a murit acea văduvă fericită, iar bărbatul cel nou luminat a luat racla cu moaștele sfântului și, pecetluind-o, a trimis-o cu oameni credincioși în Cezareea Capadociei. Și le-a poruncit ca, atunci când se vor apropia de cetate, să lase liberi catării care trăgeau căruța cu moaștele sfântului, să meargă în voie și unde se vor opri, acolo să pună moaștele sfântului, pentru că așa i-a poruncit sfântul în vedenie. Deci când oamenii cei credincioși trimiși cu moaștele au ajuns la cetatea Cezareei Capadociei și erau aproape de porțile ce se chemau "Sevastienești", au lăsat catării în voie. Iar aceia, nefiind duși de nimeni, au mers la casa aceea unde s-a născut mucenicul, dar acum părinții lui se mutaseră din viața aceasta. Și adunându-se toți credincioșii câți erau atunci în cetatea aceea și umplându-se de multă bucurie pentru venirea mucenicului la dâșii, au pus cu cinste în casa aceea sfintele lui moaște într-o raclă de marmură, slăvind pe Domnul nostru Iisus Hristos. Mucenicul lui Hristos, Iachint, s-a sfârșit la Roma în trei zile ale lunii Iulie - omorât fiind cu foamea și cu setea, dar fiind hrănit cu credința, cu rugăciunea și cu darul Sfântului Duh-, stăpânind în acea vreme păgânul împărat Traian, iar întru noi împărătind Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slavă, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

10 Iulie 2016: Sfinții 45 de Mucenici din Nicopolea Armeniei

Păgânul împărat Liciniu, care a fost primit la împărăție de marele Constantin, stăpânind părțile Răsăritului, a dat poruncă prin toată stăpânirea sa, ca toți creștinii, care nu vor veni să se închine zeilor, să fie munciți și omorâți în diferite chinuri, iar averile lor să fie luate spre zidirea capitelor idolești, a băilor și a înnoirii cetăților. Venind porunca aceasta și în Nicopole, cetatea Armeniei, se pregăteau tot felul de chinuri și diferite unelte de muncire pentru creștini. Prinzându-se mulți creștini și fiind duși la chinuri, niște robi ai lui Hristos, în număr de peste patruzeci, s-au sfătuit să nu aștepte până ce vor fi prinși de păgâni, ci singuri să meargă la judecată de voie și, mărturisind numele lui Hristos, să se dea la munci. Între dînșii erau mai de seamă: Leontie, Mavrichie, Antonie și Alexandru, toți bărbați însemnați cu neamul și cu învățătura și îmbunătățiți cu viața. Deci, ducându-se împreună, au stat înaintea lui Lisie, ighemonul țării Armeniei, și au mărturisit că sunt creștini. Ighemonul, minunându-se de puterea de credință, de învoirea între ei și de îndrăznirea lor la munci, i-a

întrebat zicând: "De unde sunteți voi și cine v-a învățat să nu vă închinați zeilor noștri?" Sfântul Alexandru a răspuns: "Unii suntem de aici, unii din cetate, iar alții de prin sate, însă pământul acesta este patria noastră, iar Tatăl nostru este Hristos Dumnezeu din ceruri. Acela ne-a învățat să nu ne închinăm zeilor celor mincinoși, surzi și muți, nici lucrului făcut de mâini omenești". Ighemonul a zis: "Dar unde este Hristosul vostru? N-a fost El răstignit și a murit?" Sfântul Leontie a răspuns: "De unde știi tu că Hristos al nostru a murit? Să știi de la mine că El, deși a murit, apoi a înviat din morți și S-a înălțat la cer. El a murit de voie pentru noi, dar S-a sculat iarăși ca un Fiu al lui Dumnezeu". Atunci ighemonul a zis: "Dar Hristos acum este viu?" Leontie a răspuns: "O, ighemoane, zeii voștri, murind nu mai înviază, dar Domnul nostru Iisus Hristos viază în veci, măcar că a și murit. Iar prin moartea Sa, scoțându-ne pe noi din veșnica moarte, ne-a făcut și ne-a învățat să murim pentru El, ca astfel să fim vii cu El în viața cea fără de sfârșit". Iar ighemonul a început a-și lăuda zeii săi, pe Joe, Apolon, pe Asclapie și pe ceilalți. Sfântul Leontie a zis: "Joe este dumnezeul vostru?" Ighemonul a răspuns: "Acela este ȋitorul cerului, tatăl tuturor zeilor". Leontie a răspuns: "Dumnezeu se cade să fie drept, curat și fără de păcat. Deci, ce zici tu despre Joe, zeul vostru?" Ighemonul a zis: "Drept, curat și fără de păcat îl socotesc pe el". Sfântul Leontie, a zis: "Dacă Joe este drept, apoi nu a izgonit el din împărăție pe tatăl său, Cron? Dacă este curat și fără de păcat, apoi de ce a luat de soție pe Ira, sora sa cea de un pânțec cu el și a necinstit multe femei străine? El a necinstit nu numai partea femeiască, dar și partea bărbătească și cu ei a făcut multe spurcăciuni. Deci, cum putea să fie Dumnezeu un așa păcătos? Dacă dumnezeul vostru era păcătos, apoi el avea nevoie pentru îndreptarea sa de un alt Dumnezeu fără de păcat!"

Atunci ighemonul Lisie, umplându-se de mânie, a zis cu răutate: "O, cap rău! Tu ești judecător al zeilor noștri? Eu mă jur pe ei că nu vă voi cruța, ci rău vă voi pierde pe toți". Sfântul Leontie a răspuns: "Ighemoane, nu te mânia când auzi adevărul! Oare nu sunt legi puse oamenilor, ca nimeni să nu aibă ceva cu femeia străină, nici să ia pe soră de soție, nici să facă strâmbătate și nici să ucidă? De ar îndrăzni cineva să facă ceva împotriva legilor, apoi unul ca acela se numește călcător de lege și este vinovat judecății și pedepsei cu moartea. Deci, zeii voștri, fiind oameni, erau plini de toate răutățile și fărădelegile, stricați și ucigași de oameni; cu un cuvânt, sunt vinovați de o groaznică judecată și vrednici de multe pedepse de moarte. Se cade ca zeii voștri cei fărădelege să se plece spre legile cele omenești și să urmeze oamenilor, care păzesc bine legile, iar voi să fiți judecători zeilor voștri până ce îi veți îndrepta". Ighemonul a zis: "O, nebun ce ești! Dumnezeu vostru n-a fost răstignit ca un făcător de rele? Din zeii noștri, spune-mi, care a fost răstignit?" Sfântul Leontie a răspuns: "Dumnezeul nostru S-a răstignit pentru noi și ne lăudăm cu Crucea Lui, iar zeii voștri se cutremură, temându-se de Dumnezeu nostru Cel răstignit și fug departe de puterea Crucii. Dumnezeu nostru a pățimit răstignire de voie, iar zeii voștri au pierit cu moarte amară. Dumnezeu nostru este Mântuitor al neamului omenesc, iar zeii voștri sunt pierzători ai oamenilor. Dumnezeu nostru este adevărat, iar zeii voștri sunt mincinoși, căci ei nu sunt dumnezei, ci diavoli pierzători și amăgitori, pentru că singuri au pierit și pe închinătorii lor îi surpă în pierderea cea veșnică". Aceste cuvinte ale Sfântului Leontie pornind pe ighemon spre mânie, a poruncit ca pe toți mărturisitorii lui Hristos să-i bată cu pietre peste gură, zicând: "Să se zdrobească gurile din care iese hulă asupra zeilor

noștri!" Deci, sfinții, fiind bătuți, grăiau: "Slujitorule al diavolului, așa să te bată și pe tine Dumnezeu, că, auzind adevărul, ne judeci cu nedreptate, îmbătându-te de păgânătate". După aceasta, tiranul a poruncit să-i lege pe toți cu lanțuri de fier și să-i arunce în temniță. Sfinții, fiind duși în temniță ca într-o cămară, se veseleau de Dumnezeu, Mântuitorul lor, și cântau psalmii lui David, pentru că unii dintr-înșii învățaseră carte din tinerețe. Sfântul Leontie întărea pe toți, zicându-le: "Cinstiți frați și robi ai lui Hristos, să răbdăm toate cu bărbăție. Știți din Sfânta Scriptură câte a răbdat dreptul Iov, cum a pățimit Domnul nostru și cum s-au sfârșit și ceilalți sfinți și robi ai Lui: Sfântului Ioan Înaintemergătorul i s-a tăiat capul; Arhidiaconul Ștefan a fost ucis cu pietre; Sfântul Apostol Petru a fost răstignit cu capul în jos; Sfântul Apostol Toma a fost împuns cu sulița; iar alții cu alte morți mucenicești au murit pentru Domnul. Apoi câți sfinți n-au pățimit pe timpul împărăției lui Maximian și a lui Deciu, Adrian și a altor împărați păgâni, care au ucis, nu numai bărbați, ci și femei, precum auzim despre Sfintele Mucenice Tecla, Eufimia, Capitolina, Iudita și alte sfinte mucenice, ale căror nume sunt scrise în ceruri. Deci, dacă femeile au avut atâta bărbăție, ni se cade și nouă să fim tari și nebiruiți. Deci sufletele noastre să le punem pentru Domnul nostru Hristos, Care și-a dat sufletul Său pentru noi". Cu niște cuvinte ca acestea întărea Sfântul Leontie pe frați și toți cu osârdie doreau să pătimească toate muncile pentru Hristos. Fiind zăduf și sfinții arzând de mare sete, a venit la dânșii în temniță ca să-i cerceteze, o oarecare femeie creștină de bun neam, cu numele Vlasiana. Aceea, aducându-le apă rece dintr-un izvor care era în apropiere, i-a adăpat pe sfinți. Apoi, sosind noaptea, sfinții au petrecut în rugăciuni și în cântări de psalmi. Iar ighemonul n-a dormit în noaptea aceea, pentru că se gândea cu ce fel de munci va munci pe robii lui Hristos cei ținuti în legături. Numai despre ziuă a adormit puțin și i s-a arătat diavolul în vedenia visului, zicându-i: "Îmbărbătează-te, Lisie! Eu sunt zeul Asclapie. Muncește fără milă pe creștinii care ne hulesc pe noi, pentru că multe necuviințe grăiesc în temniță de noi, de aceea cu diferite chinuri să-i pierzi pe ei". Ighemonul, sculându-se din somn, a venit la judecată și, punând înaintea sa pe sfinții cei legați, a zis către dânșii: "Închina-ți-vă zeilor, ca să fiți prieteni stăpânitorilor și nouă. Pentru aceasta veți lua fiecare din voi câte două sute de galbeni și haine noi, apoi, aducând junci, vom face jertfă și ospăț și ne vom veseli împreună. Iar de nu mă veți asculta pe mine, apoi veți fi cumplit muciți. Deci, vă rog să nu vă lipsiți de lumina aceasta dulce, nici să vă despărțiți de femeile, copiii și prietenii voștri, ci jertfiți măcar unuia oarecare din zeii noștri". Sfinții au răspuns cu o gură, zicând: "Blestemat să fii tu, chinuitorule, împreună cu zeii tăi, că noi nu vom jertfi diavolilor celor necurați. Noi n-avem trebuință nici de aurul, nici de îmbrăcăminte, nici de ospățul și prietenia voastră, pentru că nouă singur Domnul nostru Iisus Hristos ne este bogăție, îmbrăcăminte, hrană și băutură. Acela ne este nouă Tată și prieten preaiubit, și pentru Dânsul suntem gata a pătimi toate muncile și a muri".

Atunci tiranul a poruncit ca, dezbrăcându-i pe toți, să-i spânzure la muncire și cu unghii de fier să strujească trupurile lor. Deci, sfinții mucenici fiind strujiți până la amiază, când soarele ardea mai cu putere, ighemonul a plecat acasă de la privesite, iar sfinții, fiind striviți până la oase, din porunca ighemonului au fost aruncați în temniță. Dar dreptcredincioasa femeie Vlasiana, cea mai sus numită, a venit iarăși la ei spre cercetare și i-a adăpat cu apă, pentru că erau slăbiți de sete, de zăduf și de răni. Sfinții, răcorindu-se, au binecuvântat pe acea femeie, rugându-

se pentru ea și pentru fiii ei și mulțumind lui Dumnezeu că s-au învrednicit a pătimi pentru El. Șezând ei în temniță, Sfântul Leontie a văzut pe unul din frați bolnav de răni și se temea de el ca să nu slăbească în credință. Deci, se ruga lui Dumnezeu ca să le dea sfârșitul nevoinței. În cetatea aceea era un cetățean vestit, cu numele Irod, care, supunându-se elinilor, era cinstit de ighemon, ca unul din sfetnici. Acela avea un scriitor, anume Filip, iubit de Sfântul Leontie pentru bunele lui obiceiuri. Trimițând Sfântul Leontie, l-a chemat la fereștriuca temniței și i-a zis: "Frate Filipe, spune lui Irod ca să-i aducă aminte de noi, dacă se va duce cu vreo pricină la ighemon, și să-l sfătuiască să dea mâine răspuns de moarte împotriva noastră". Ducându-se Filip la Irod, i-a spus despre aceasta. În vremea aceea, Irod a fost chemat de ighemon la cină, dar el nu s-a dus degrabă, pentru aceea ighemonul îl aștepta. Trimițând iarăși, l-a chemat. Ducându-se el târziu, a zis: "Nu pot să mănânc pentru că am văzut cum se munceau osândiții și cum curgea sângele din ei; și din această pricină m-am îngreșat și mi s-a tulburat stomacul și nu poate să primească hrană". Zis-a ighemonul: "Atunci ce mă sfătuiști să le fac?" Grăit-a Irod: "Mâine să moară, deoarece sunt porunci împărătești potrivnice și vrednice de moarte; apoi pentru ce să nu moară mai iute?" Ighemonul s-a făgăduit cu jurământ că-i va omorî a doua zi. Auzind Filip acestea, a alergat la temniță și i-a spus Sfântului Leontie. Toți frații, fiind înștiințați de acea hotărâre, s-au bucurat că a doua zi de dimineață vor muri pentru Hristos. Deci, a binecuvântat pe Filip pentru ascultarea lui și se ruga și se gătea mai înainte spre moarte. În rugăciune zicea: "Doamne, Dumnezeul părinților noștri, preamărește numele Tău cel sfânt întru noi, cu suflet zdrobit și cu duh smerit ne rugăm Ție, ca să fim primiți, noi cei ce ne aducem singuri Ție jertfă vie, ca o întreagă ardere de berbeci și de junci și ca de zeci de mii de miei grași, așa să fie jertfa noastră astăzi înaintea Ta și să-Ți fie plăcută, pentru că nu este rușine celor ce nădăjduiesc spre Tine. Tu știi, Doamne, că pe Tine Te-am iubit și pentru Tine ne-am dat la moarte; deci întărește-ne pe noi, ca nici unul să nu rămână din acești frați și astfel să nu rădă, nici să se bucure de el vrăjmașul nostru!" Astfel se rugau sfinții și se întăreau unul pe altul. La miezul nopții au cântat spre îngroparea lor psalmul cel mare, adică Fericiți cei fără de prihană... și celelalte. După sfârșitul psalmului, venind îngerul Domnului, a umplut temnița de lumină și a zis către ei: "Bucurați-vă, robii lui Hristos, că sfârșitul vostru este aproape și numele vostru s-a scris în cer. Nădăjduiți că Domnul este cu voi!" Zicând îngerul aceasta, s-a dus. Ei, închinându-se, au mulțumit lui Dumnezeu. În vremea aceea, doi păzitori ai temniței, ale căror nume sunt Menei și Virilad, de neam egipteni, petrecând fără somn, au văzut strălucind lumină în temniță și au auzit acel glas îngeresc, dar pe înger nu l-au văzut. Deci, Menei a zis către Virilad: "Ai văzut, frate, ai cărui Împărat sunt acești oșteni? Eu sunt din început prietenul creștinilor, căci aceștia nu călătoresc pe calea cea fărădelege, ci pe calea dreptilor. Ei păzesc credința în Dumnezeul lor și I se închină Lui ziua și noaptea, iar în petrecerea cu oamenii, ei nu fac nici un fel de nedreptate. Ei nu năpăstuiesc pe nimeni, nu caută averile cele străine, ci și pe ale lor le împart săracilor; pe toți îi iubesc și tuturor le fac bine, precum singur știi. Dar cei ce sihăstresc în pustiile Egiptului, în ce chip își duc viața? Nu este nici străin și nici de mirare, că ei fac și minuni. Drept aceea mă gândesc să intru la ei în temniță și să-i rog să mă primească și pe mine cu ei, iar tu, frate, ce gândești?"

Răspuns-a Virilad: "Tot aceea gândesc și eu, ceea ce socotești și tu; pentru că și noi, fiind nevrednici, ne-am învrednicit a vedea lumina, pe care a răsărit-o la ei Dumnezeul lor, pentru care

ei mor cu bucurie. Dacă ar fi silit cineva pe ighemon ca să moară pentru Joe, Apolon, Asclapie sau pentru oarecare din zei, ar fi voit el ca să moară? Cred că nu, pentru că iubește viața aceasta. Aceștia nu se cruță pe sine, ci îndrăznesc la moarte, fără frică, pentru Dumnezeu lor. Pentru aceea se învrednicesc creștinii de la El de niște slave ca acelea, pe care zeii nici unuia din cei ce se închină lor nu le-au arătat cândva. Deci, pentru ce să nu ne apropiem de acești bărbați dreți și de adevăratul Dumnezeu?" Astfel, sfătuindu-se amândoi acei păzitori, au intrat în temniță și au căzut la sfinți, zicându-le: "Domnii noștri, robii lui Hristos, adevăratul Dumnezeu, primiți-ne și pe noi în numărul vostru; pentru că credem și noi în Domnul Iisus Hristos, Cel ce v-a iubit pe voi. Ne rugăm vouă ca să vă rugați Lui pentru noi, ca astfel să ne învrednicească a fi părtași cu voi!" Sfinții, auzind de această mărturisire, s-au bucurat de întoarcerea lor către Dumnezeu și i-au sărutat, zicându-le: "Voi sunteți frații noștri, că Domnul nostru v-a chemat la mărturisirea Preasfântului Său nume. El vă va da vouă plată asemenea cu noi, precum și celor ce au venit în via Lui în ceasul al unsprezecelea". A doua zi, ighemonul Lisie a ieșit cu ostași, afară din cetate, la locul unde voia să omoare pe sfinții mucenici. Locul acela era aproape de râul ce se numea Licos. Deci, făcând divan, a poruncit să scoată pe sfinții mucenici ca să-i pună înaintea lui. Văzând și pe cei doi păzitori ai temniței împreună cu sfinții cei legați, a zis către Apian, întâiul sfetnic: "Iată și acești nebuni voiesc să moară. Nu este mai bună viața decât moartea?" Apian a zis: "Poruncește ca să-i muncească cu munci cumplite". Zis-a ighemonul: "Ba nu, că se vor teme de munci și, întorcându-se iarăși la zei, vor fi vii, dar eu nu voiesc să mai fie vii, ci să moară; de aceea voi da un răspuns de moarte asupra lor". Sfinților mucenici, care erau puși de față la divanul lui, nu le-a mai făcut nici o întrebare sau cercetare pentru credință, ci îndată a săvârșit acea judecată de moarte, dând un astfel de răspuns: "Acești 45 de oameni care stau înaintea judecății mele, fiind de credință creștinească, neascultând poruncile împărătești și hulind pe zeii părintești, poruncesc să ia vrednica pedeapsă pentru faptele lor. Întâi să li se taie mâinile și picioarele cu secura, apoi să se dea focului spre ardere; iar oasele lor, care vor rămâne, să se arunce în râu". Îndată slujitorii, trântind pe mucenici la pământ, le-au tăiat mîinile și picioarele. Sfinților Mucenici li se făcuse o sete mare, pe de o parte de durerea rănilor, iar pe de alta de arșița soarelui. Unii însă au murit într-acea pătimire, alții abia suflau, iar alții se îmbărbătau încă cu răbdarea. Unul dintr-înșii, cu numele Ianichit, privind la mâinile și picioarele sale tăiate, zâmbea și zicea: "Vedeți cum cu secera de secerat mi-ați tăiat mădularele ca pe niște spice". Iar Sfântul Sisinie, tăvălindu-se în sângele său, s-a prăvălit spre o piatră, care se întâmplase acolo aproape și, deschizând gura, s-a rugat lui Dumnezeu, zicând: "Doamne, dătătorul tuturor bunătăților, Care de demult în pustie ai izvorât apă din piatră și ai adăpat pe Israil cel însetat, deschide Tu acum piatra aceasta și scoate apă ca să mă adăp puțin, pentru că vezi setea în care ne topim". Rugându-se astfel, deodată s-a mișcat piatra aceea, a crăpat și a izvorât izvor de apă vie. Atunci Sfântul Sisinie a binecuvântat pe Domnul, grăind: "Dumnezeul meu, Ție îți cânt că m-ai adăpat pe mine cel însetat, întocmai ca o maică care adapă cu lapte pe pruncul său. Te laud pe Tine, Împăratul meu, că nu m-ai trecut cu vederea pe mine robul Tău. Deci, mă rog Ție, nu trece cu vederea pe robii mei și frații mei cei iubiți, ci îi răcorește, că se topesc de sete. Varsă peste dânșii roua darului Tău și ne întărește pe noi toți, ca să ne săvârșim împreună în nădejdea Ta. Izvorul acesta pe care l-ai scos cu puterea Ta și prin care ai înnoit minunea cea de demult, poruncește să curgă

până la sfârșitul lumii. Dă acestei ape darul și puterea de tămăduire spre slava Ta, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, spre pomenirea noastră, a robilor Tăi patruzeci și cinci de mucenici, care au pătimit pentru Tine".

În vremea aceea, slujitorii, aprinzând o grămadă mare de lemne, care era pregătită pentru aceea, au luat pe sfinții mucenici și i-au aruncat în foc. Între sfinți, unii erau vii, alții morți de curând, deci ei i-au aruncat în foc și pe unii și pe alții. Numărând pe cei pe care îi aruncau în foc, unul nu se găsea și se mirau și-l căutau. Dar Sfântul Sisinie, care zăcea lângă piatra din care izvorâse apă, a răspuns, zicând: "Iată, sunt aici, luați-mă și mă aruncați în foc". Ei, luându-l, l-au aruncat în foc. Sfinții mucenici fiind mistuiți de foc, slujitorii au căutat oasele lor rămase în cenușă și câte au găsit le-au adunat într-un sac și le-au aruncat în râul Lices. Râul, primind întru-însul oasele sfinților ca pe o vistierie de mare preț, le-a păzit într-un loc, aproape de mal, nu prea adânc, unde, prin repezeala sa, le-a adunat pe toate.

Venind niște oameni dreptcredincioși și căutându-le, le-au găsit fără multă osteneală. Luându-le pe toate, le-au pus la un loc cinstit până ce a pierit păgânul împărat Liciniu, care stăpânise Răsăritul împreună cu împăratul Constantin, care rămăsese singur la împărăție și dăduse libertate Bisericii lui Hristos din toată lumea. Atunci au fost arătate la toți și oasele acestor sfinți mucenici, cărora li s-a zidit o biserică în numele lor. Și se dădeau tămăduiri din oasele lor cele sfinte și de la izvorul acela, pe care îl scosese Sfântul Sisinie cu rugăciunea. Acești patruzeci și cinci de Sfinți Mucenici au pătimit în ziua de 10 Iulie, în cetatea Nicopole din Armenia, de la Lisie ighemonul, stăpânind peste Imperiul de Răsărit, Liciniu, iar peste noi împărășind Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, se cuvine cinste și slavă, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

17 Iulie 2016: Sfânta Mare Muceniță Marina

Sfânta Marina s-a născut din părinți păgâni, în Antiohia Pisidiei. Sfânta Marina a primit învățătura despre Hristos la vârsta de doisprezece ani. După moartea mamei sale, tatăl său nu a mai considerat-o fiica sa și a început să o urască pentru credința ei în Hristos.

Într-o zi, a plecat cu oile tatălui său la câmp. Aici s-a întâlnit cu eparhul Olimvrie, un mare prigonitor al creștinilor. Acesta, rănit de frumusețea ei, s-a hotărât să o ia de soție. Însă când a aflat că este creștină a cerut să fie luată și dusă în cetate spre a fi chinuită. A refuzat să aducă jefă idolilor, motiv pentru care a fost bătută din cap până în picioare și aruncată în temniță.

Aici, sub chipul unui șarpe, diavolul s-a încolăcit în jurul capului ei ca să o omoare. Când Marina s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci, șarpele a crăpat, iar ea a fost înconjurată de o lumină cerească. În temniță a văzut o cruce mare strălucind cu lumină negrăită, iar deasupra crucii vedea o porumbiță albă ca zăpada, care grăia: "Bucură-te, Marino, porumbiță cuvântătoare a lui Hristos, fiică a Sionului celui de sus, căci iată ziua bucuriei tale s-a apropiat!"

În acel moment Sfânta Marina s-a vindecat de toate rănilile ei. În următoarea zi a fost aruncată în foc și în apă, dar le-a îndurat pe toate ca și când ar fi fost în trup străin. După aceste pedepse a fost condamnată la moarte prin decapitare. Sfânta Marina a trecut la cele veșnice la vârsta de 15 ani, în anul 270.

24 Iulie 2016: Sfânta Mare Muceniță Hristina

Sfânta Hristina s-a născut în cetatea Tir și a trăit în timpul împăratului Septimiu Sever (193-211). A fost fiica lui Urban, reprezentantul imperial al acestei cetăți.

Când a ajuns la vârsta de doisprezece ani, Sfânta Hristina a fost închisă de tatăl ei într-un turn. Acesta dorea să o ferească de ochii mulțimii pentru că era foarte frumoasă. Planul tatălui era să o țină pe fiica lui în acel turn până avea să împlinească vârsta deplină a majoratului. Nemulțumită de credința idolatră, a început să se roage Celui ce a adus toate de la neființă la ființă. În urma acestei rugăciuni i s-a arătat un înger care i-a descoperit tainele dumnezeiești. După aceste descoperiri, Hristina a distrus toți idoli din turn.

Pentru aceasta a fost supusă la multe chinuri de tatăl său. A fost aruncată în temniță pentru mai multe zile fără mâncare, dar a fost hrănită în chip minunat de îngeri. După alte suferințe, a fost aruncată în mare. Marea aceea i-a fost ei scăldătoarea Sfântului Botez. Un nor luminos a umbrit-o pe ea și s-au auzit cuvinte de sus, grăindu-se deasupra ei numele Preasfintei Treimi, după săvârșirea Sfântului Botez.

Suferințele sale nu au încetat nici după moartea tatălui ei. Urmașul acestuia a chinuit-o și mai aprins, iar în cele din urmă Hristina a primit moartea prin sabie.

31 Iulie 2016: Sfântul și Dreptul Iosif din Arimateea

Sfântul Iosif din Arimateea este amintit pentru prima dată în Sfânta Scriptură în contextul Patimilor Mântuitorului. Deși locuia în Ierusalim datorită funcției înalte ce o deținea în Sinedriu, era originar din Arimateea, adică din vechea cetate Rama. El este cel care, împreună cu Nicodim, L-a îngropat pe Hristos. Știm însă că Iosif nu-L întâlnește acum pentru prima dată pe Iisus, fiindcă se afirmă despre el că "era ucenic al lui Iisus, dar într-ascuns, de frica iudeilor" (Ioan 19. 39).

După cum ne spune Sfântul Chiril al Alexandriei, tâlcuind acest verset, "cuvântul acesta condamnă, nu puțin, lipsa de evlavie a iudeilor, arătând că socoteau un lucru greșit și primejdios a fi cineva ucenic al lui Hristos. De aceea îl prezintă pe blândul Iosif, în mod clar, ca silindu-se să ascundă iudeilor că e convins de învățătura lui Hristos, deși o primea cu alipire adevărată, ca fiind înaltă și mai plăcută iubitorului de virtute

Dumnezeu decât porunca Legii, dându-ne o dovadă necesară, ca una care ne-a dat încredințarea credinței noastre. Deci vine ucenicul din Arimateea, spre osânda neomeniei iudeilor, și cinstește cu slujirea cuvenită trupul Celui pe Care încă nu L-a cinstit printr-o credință deschisă, deși credea, într-ascuns, de frica iudeilor, cum spune fericitul Evanghelist".

Datorită funcției importante pe care o deținea, nu putea să-L mărturisească direct pe Iisus, întrucât se hotărâse de către marele Sinedriu ca oricine Îl va mărturisi pe Iisus să fie excomunicat din Sinagogă și, evident, să piardă și alte drepturi (Ioan 9. 22, 34; 12. 42; 16. 2).

Sfinții Evangheliști îl mai prezintă pe Iosif din Arimateea ca fiind foarte bogat, dar nu numai material, ci și spiritual, de vreme ce se spune despre el: "Și iată un bărbat cu numele Iosif, sfetnic fiind, bărbat bun și drept". (Luca 23. 50-51).

Cu toate că nu a fost prezent la suferințele Domnului, a aflat înaintea lui Pilat că a murit, ceea ce denotă că era la curent cu tot ceea ce I s-a întâmplat lui Iisus. Având în vedere poziția și influența pe care le deținea, Iosif a mers la Pilat și l-a rugat să-i permită să coboare trupul lui Iisus de pe cruce, ca să-L îngroape, fiindcă așa prevedea legea iudaică pe care o respecta cu strictețe.

Atașamentul său față de Mântuitorul se vede și în ceea ce a făcut mai departe: "Și coborându-L, L-a înfășurat în giulgiu de in și L-a pus într-un mormânt săpat în piatră, în care nimeni, niciodată, nu mai fusese pus." (Luca 23. 53).

Sfântul Chiril al Alexandriei tâlcuiește astfel acest verset: "Faptul că mormântul era nou înseamnă trecerea neobișnuită și nouă de la moarte la viață și înnoirea sufletelor noastre, pe care Hristos ne-a adus-o, prin care învingem stricăciunea. Căci moartea noastră s-a transformat, prin moartea lui Hristos".

Sfântul Evanghelist Matei ne spune că de fapt, Iosif din Arimateea a renunțat la propriul mormânt săpat în piatră, în favoarea Domnului împlinind profeția lui Isaia, care vestise că Mesia va fi condamnat împreună cu cei răi, dar mormântul Lui va fi pus la un loc cu cel bogat.

Potrivit tradiției, Iisus l-ar fi făcut pe Iosif ca pe unul dintre Apostolii Săi și ar fi activat în această calitate în Bretania, prin anul 63 d. H., unde ar fi întemeiat cea dintâi comunitate creștină din acele locuri.

În Biserica Ortodoxa, Iosif din Arimateea este pomenit în Duminica Femeilor Mironosițe - a doua duminică după Sfintele Paști - și pe 31 Iulie.

Dionisie din Furna arată că Sfântul Iosif din Arimateea se reprezintă în icoanele îngropării lui Hristos, în chipul unui bătrân. Astfel, el este zugrăvit cerând trupul lui Hristos de la Pilat, la luarea trupului Domnului de pe Cruce, la plângerea Sa dinaintea înmormântării și la îngroparea Domnului.

Dumnezeului nostru slavă în vecii vecilor! Amin!

EVENIMENTE PAROHIALE

Luna Iunie a anului 2016 a fost una de o deosebită încărcătură pentru întreaga Ortodoxie, întrucât în perioada 18 – 26 Iunie a avut loc un eveniment providențial pentru Biserica lui Hristos, Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească: Sfântul și Marele Sinod Pan-Ortodox. Acesta s-a ținut în Insula Creta pe care Sfântul Apostol Pavel a evanghelizat-o împreună cu ucenicul său Tit, devenit apoi episcop al Cretei.

În Duminica Cincizecimii (Rusaliilor), 19 Iunie 2016, Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe prezenți în Creta au coliturghisit la Catedrala Mitropolitană Sfântul Mina din Heraklion, Creta, în semn de unitate și comuniune.

Sfânta Liturghie a fost prezidată de Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului. Au concelebrat:

- Preafericitul Părinte Teodor, Patriarhul Alexandriei;

- Preafericitul Părinte Teofil, Patriarhul Ierusalimului;

- Preafericitul Părinte Irineu, Patriarhul Serbiei;

- Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României;

- Preafericitul Părinte Hrisostom, Arhiepiscopul Ciprului;

- Preafericitul Părinte Ieronim, Arhiepiscopul Atenei și al întregii Elade;

- Preafericitul Părinte Sava, Mitropolitul Varșoviei și al întregii Polonii;

- Preafericitul Părinte Anastasie, Arhiepiscopul Tiranei și al întregii Albaniei;

- Preafericitul Părinte Rastislav, Mitropolitul Ținuturilor Cehe și Slovaciei.

Pe lângă reprezentanții Bisericilor Ortodoxe Autocefale, la Sfânta Liturghie a asistat și Excelența Sa Prokopis Pavlopoulos, Președintele Republicii Elene, alături de alți reprezentanți ai autorităților de stat și locale.

Cu acest prilej, Sanctitatea Sa Bartolomeu a adresat un cuvânt în care a subliniat importanța unității Bisericii lui Hristos. „Misiunea Bisericii Ortodoxe este de a împlini iconomia lui Dumnezeu, de a uni cele pământești cu cele cerești”, a spus Patriarhul Ecumenic.

Sanctitatea Sa a continuat spunând că „Biserica noastră Ortodoxă are darul și binecuvântarea de a deține tezaurul adevărului și să păstreze intact darul Preasfântului Duh, care a umplut lumea (Înțelepciunea lui Solomon 1, 7)”.

De asemenea, Sanctitatea Sa a subliniat faptul că misiunea Bisericii Ortodoxe este unitatea acesteia și a credincioșilor ei. La sfârșitul Sfintei Liturghii a fost oficiată Vecernia Rusaliilor, în timpul căreia Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, a rostit în limba română una dintre cele șapte rugăciuni de invocare a Duhului Sfânt. (Sursa: *basilica.ro*)

În Duminica Tuturor Sfinților (26 Iunie 2016), Întâistătătorii de Biserici Ortodoxe Autocefale au manifestat încă o dată unitatea sacramentală, coliturghisind la finalul lucrărilor Sfântului și Marelui Sinod.

Sfânta Liturghie oficiată în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din Chania, Creta, a fost prezidată de Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului. Au concelebrat:

- Preafericitul Părinte Teodor, Patriarhul Alexandriei și al întregii Africi;
- Preafericitul Părinte Teofil, Patriarhul Ierusalimului și al întregii Palestine;
- Preafericitul Părinte Irineu, Patriarhul Serbiei;
- Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României;
- Preafericitul Părinte Hrisostom, Arhiepiscopul Noii Justiniane și al întregului Cipru;
- Preafericitul Părinte Ieronim, Arhiepiscopul Atenei și al întregii Elade (a asistat);
- Preafericitul Părinte Sava, Mitropolitul Varșoviei și al întregii Polonii;
- Preafericitul Părinte Anastasie, Arhiepiscopul Tiranei și al întregii Albanii;
- Preafericitul Părinte Rastislav, Arhiepiscop de Prešov și Mitropolit al Cehiei și Slovaciei.

După Sfânta Evanghelie, Arhimandritul Bartolomeu Samaras, secretarul general al Sfântului Sinod al Patriarhiei Ecumenice, a dat citire Mesajului Sfântului și Marelui Sinod către poporul ortodox și toți oamenii de bună voință. Mesajul conține 12 puncte care fac referire la principalele teme abordate în timpul lucrărilor Sfântului și Marelui Sinod. Astfel, mesajul subliniază teme

precum: unitatea Bisericii Ortodoxe, mărturisirea de credință, importanța dialogului intercreștin și interreligios, secularizarea, căsătoria, științele naturale, criza ecologică, respectul față de semeni, politica, tineretul și deschiderea față de lume.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Patriarhul Ecumenic Bartolomeu a adresat un cuvânt în care și-a exprimat bucuria și mulțumirea că Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe a avut loc „în comuniunea credinței, nădejzii și dragostei”. Sinodul a fost început și încheiat „în comuniunea Sfintelor Taine”, pentru a evidenția faptul că „slujirea euharistică este locul în care se manifestă unitatea Ortodoxiei și legătura de neîntrerupt și continuarea experienței autentice a adevărului credinței vii”.

„Există o legătură substanțială între Sfânta Euharistie și sinodalitate”, a continuat Sanctitatea Sa. Totodată, „conceptul sfințeniei în Biserica Ortodoxă este înțeles tot prin Sfânta Euharistie”.

În continuarea cuvântului, Patriarhul Ecumenic a făcut referire la sfinții Bisericii „care reflectă slava Împărăției”.

„Cu iluminarea și călăuzirea Mângâietorului și cu mijlocirile tuturor Sfinților, Biserica Ortodoxă a pregătit și a desfășurat cu dragoste și înțelegere reciprocă Sfântul și Marele ei Sinod”, a afirmat Patriarhul Bartolomeu.

Sanctitatea Sa a invocat Duhul Sfânt pentru ca deciziile luate de Sfântul și Marele Sinod, cu privire la viața internă și rânduiala canonică a Bisericii Ortodoxe, să fie implementate în relațiile cu ansamblul lumii creștine și în lucrarea ei misionară, în condițiile dezvoltărilor și provocărilor civilizației și culturii moderne, pentru binele poporului lui Dumnezeu.

Patriarhul Ecumenic a încheiat spunând că Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe a pus piatra de temelie pentru îndeplinirea dezideratului ca secolul XXI să devină „secolul Ortodoxiei”. (Sursa: *basilica.ro*)

Mesajul Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe

Către poporul ortodox și toți oamenii de bună voință,

Lăudăm și slăvim pe Dumnezeuul „milor și a toată mângâierea” pentru că ne-a învrednicit să petrecem săptămâna Cincizecimii (18-26 iunie 2016) în Creta, aici unde Apostolul Pavel și ucenicul său Tit au propovăduit Evanghelia în primii ani de viață ai Bisericii. Mulțumim Dumnezeului slăvit în Treime că a binevoit să ducem la bun sfârșit în deplin acord lucrările Sfântului și Marelui Sinod al Ortodoxiei, pe care l-a convocat Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, cu voința comună a Întăistătătorilor Bisericilor Ortodoxe Autocefale locale.

Urmând cu fidelitate exemplul Sfinților Apostoli și al Părinților de Dumnezeu insuflați, am aprofundat din nou Evanghelia libertății, „*fiindcă Hristos ne-a făcut liberi*” (Galateni 5. 1). La baza căutărilor noastre teologice a stat certitudinea că Biserica nu viețuiește pentru sine. Ea transmite mărturia Evangheliei Harului și Adevărului și oferă întregii lumi darurile lui Dumnezeu: iubirea, pacea, dreptatea, reconcilierea, puterea Crucii și a Învierii și așteptarea veșniciei.

1. Prioritatea majoră a Sfântului și Marelui Sinod a fost **proclamarea unității Bisericii Ortodoxe**. Bazată pe Dumnezeiasca Euharistie și succesiunea apostolică a episcopilor, această unitate trebuie întărită ca să aducă roadă nouă. Biserica cea Una, Sfântă, Universală (Sobornicească) și Apostolică este comuniune divino-umană, pregustare și experiență a celor viitoare în Sfânta Euharistie. Asemenea unei continue Cincizecimi, ea este un glas profetic neconținut, prezența și mărturia Împărăției Dumnezeului iubirii. Fidelă Tradiției Apostolice unanime și experienței sacramentale, Biserica Ortodoxă constituie continuarea autentică a Bisericii celei Una, Sfântă, Universală (Sobornicească) și Apostolică, după cum mărturisim în Simbolul de Credință (Crez) și după cum este confirmată de învățătura Părinților Bisericii. Biserica noastră trăiește taina dumnezeieștii economii în viața sacramentală, centrată pe Sfânta Euharistie.

Biserica Ortodoxă exprimă unitatea și universalitatea (sobornicitatea) ei în cadrul Sinodului. Sinodalitatea îi pătrunde organizarea (structura), modul ei de luare a deciziilor și îi determină drumul. Bisericile Ortodoxe Autocefale nu reprezintă o confederație de Biserici, ci Biserica cea Una, Sfântă, Universală (Sobornicească) și Apostolică. Fiecare Biserică locală, aducând Sfânta Euharistie, reprezintă prezența și manifestarea Bisericii celei Una, Sfântă, Universală (Sobornicească) și Apostolică la nivel local. În privința Diasporei Ortodoxe din diferite țări din lume, a fost hotărâtă continuarea funcționării Adunărilor Episcopale, până la aplicarea rigorii canonice (acriviei). Aceste Adunări se compun din episcopii canonici, desemnați de fiecare Biserică Autocefală, care continuă să fie supuși respectivei Biserici. Funcționarea consecventă a Adunărilor Episcopale asigură respectarea principiului ortodox al sinodalității.

În timpul lucrărilor Sfântului și Marelui Sinod a fost accentuată importanța Sinaxelor Întâistătorilor care au avut loc și a fost făcută propunerea ca Sfântul și Marele Sinod să devină o instituție care să se repete.

2. Împărtășindu-ne din Sfânta Euharistie și rugându-ne pentru întreaga lume, trebuie să continuăm liturghia de după Sfânta Liturghie și să dăm **mărturia credinței** celor de aproape și celor de departe, în conformitate cu porunca clară a Domnului, înainte de Înălțarea Sa: „*și veți fi mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginile pământului*” (Fapte 1. 8). Re-evangelizarea poporului lui Dumnezeu în societățile moderne secularizate și evangelizarea celor care nu L-au cunoscut încă pe Hristos reprezintă datoria neîntreruptă a Bisericii.

3. Ca răspuns la datoria de a mărturisi Adevărul și credința ei apostolică, Biserica oferă o mare importanță **dialogului**, în principal cu creștinii eterodocși. În acest mod, și ansamblul lumii creștine poate cunoaște mai exact autenticitatea Tradiției Ortodoxe, valoarea învățăturii patristice, experiența liturgică și credința ortodocșilor. Dialogurile întreprinse de Biserica Ortodoxă nu implică niciodată compromisul în materie de credință.

4. Explozia fundamentalismului care se observă în sânul diferitelor religii reprezintă expresia unei religiozități morbide. **Dialogul interreligios** dus cu trezvie contribuie semnificativ la promovarea încrederii reciproce, a păcii și a reconcilierii. Uleiul experienței religioase trebuie să fie folosit pentru a unge rănilor și nu pentru a reaprinde focul conflictelor militare. Biserica Ortodoxă condamnă fără echivoc extinderea violenței militare, persecuțiile, expulzarea și uciderea membrilor comunităților religioase, forțarea schimbării credinței religioase, comerțul cu refugiați, răpirile, tortura și execuțiile îngrozitoare. Ea denunță distrugerea bisericilor, simbolurilor religioase și monumentelor culturale. În special, își exprimă grija profundă pentru situația creștinilor și a tuturor minorităților persecutate în Orientul Mijlociu și în alte părți ale lumii. Biserica Ortodoxă face apel la comunitatea mondială pentru protejarea ortodocșilor indigeni, a celorlalți creștini și a tuturor populațiilor din zonă care au dreptul inalienabil de a rămâne în patria lor în calitate de cetățeni cu drepturi egale. Sinodul nostru apelează la toți cei implicați să facă eforturi sistematice, fără întârziere, pentru a încheia conflictele militare din Orientul Mijlociu și de oriunde persistă ostilitățile armate și pentru repatrierea celor expulzați. Adresăm apelul nostru în special către cei în poziții de putere pentru ca pacea și dreptatea să prevaleze în țările de origine ale refugiaților. Îndemnăm autoritățile civile, cetățenii și creștinii ortodocși din țările în care au găsit refugiu cei persecutați să continue să le ofere sprijin în măsura posibilităților lor sau chiar dincolo de acestea.

5. **Secularizarea contemporană** urmărește autonomizarea omului de Hristos și de influența duhovnicească a Bisericii, pe care o identifică arbitrar cu conservatorismul. Civilizația occidentală poartă, însă, pecetea de neșters a contribuției diacronice a creștinismului. În plus, Biserica subliniază semnificația mântuitoare a lui Hristos, Dumnezeu-Omul, și a Trupului Său, ca fiind locul și modul de viețuire în libertate.

6. Cu privire la abordarea contemporană a **căsătoriei**, Biserica Ortodoxă consideră relația indisolubilă de dragoste dintre bărbat și femeie „o taină mare... în Hristos și în Biserică”. În mod similar, numește familia, care rezultă din căsătorie și constituie singura garanție pentru creșterea copiilor, „biserică mică”.

Întotdeauna, Biserica a subliniat valoarea **cumpătării**. Asceza creștină, însă, diferă fundamental de orice ascetism dualist care îl desparte pe om de viață și de semenii. Spre deosebire de aceasta, asceza creștină îl leagă pe om de viața sacramentală a Bisericii. Cumpătarea nu se referă numai la viața monahală. Etosul ascetic este caracteristic vieții bisericești în toate manifestările ei.

**

Sfântul și Marele Sinod, pe lângă temele specifice asupra cărora a luat decizii, menționează pe scurt și următoarele probleme contemporane importante:

7. În privința relațiilor credinței creștine cu științele naturale, Biserica Ortodoxă evită plasarea investigațiilor științifice sub tutelaj și nu adoptă o poziție cu privire la fiecare problemă științifică. Ea îi mulțumește lui Dumnezeu care dăruiește oamenilor de știință darul de a descoperi dimensiuni necunoscute ale creației divine. **Dezvoltarea modernă a științelor naturale** și a tehnologiei aduce schimbări radicale în viața noastră. Aduce beneficii importante precum facilitarea vieții cotidiene, tratarea unor afecțiuni grave, o comunicare mai facilă, explorarea spațiului etc. Cu toate acestea, are și multe consecințe negative precum manipularea libertății, pierderea graduală a tradițiilor prețioase, distrugerea mediului natural, negarea valorilor morale. Cunoașterea științifică, oricât de repede ar avansa, nu motivează voința omului, nici nu oferă răspuns la problemele importante de ordin moral și existențial sau la căutarea sensului vieții și al lumii. Aceste aspecte necesită o abordare duhovnicească, pe care Biserica Ortodoxă încearcă să o ofere prin bioetică, știință fundamentată pe morală creștină și învățătura patristică. Pe lângă respectul ei pentru libertatea cercetărilor științifice, Biserica Ortodoxă evidențiază pericolele care se ascund în spatele unor reușite științifice și subliniază demnitatea umană și destinul divin al omului.

8. Este limpede că situația de **criză ecologică** de astăzi se datorează unor cauze spirituale și morale. Rădăcinile sale sunt legate de lăcomie, avaricie și egoism, care conduc la utilizarea necugetată a resurselor naturale, umplerea atmosferei cu substanțe poluante dăunătoare și schimbările climatice. Răspunsul creștin la problema aceasta necesită pocăință pentru abuz, cumpătare și gândire ascetică, ceea ce reprezintă un antidot pentru supraconsum și, în același timp, cultivarea conștiinței că omul este „iconom” (administrator) al creației și nu un posesor al ei. Biserica nu încetează să sublinieze că și generațiile viitoare au dreptul la resursele naturale oferite nouă de Creator. De aceea, Biserica Ortodoxă participă activ în diferite inițiative ecologice internaționale și a stabilit data de 1 Septembrie ca zi de rugăciune pentru protecția mediului natural.

9. Ca răspuns la standardizarea egalizantă și impersonală promovată în diferite feluri, Ortodoxia propune **respectul pentru caracteristicile personale ale oamenilor și popoarelor**. Se opune autonomizării economiei din cauza nevoilor umane de bază și transformării acesteia într-un scop în sine. Progresul umanității nu este legat doar de creșterea standardelor de viață sau de dezvoltarea economică, în detrimentul valorilor spirituale.

10. Biserica Ortodoxă **nu se implică în politică**. Vocea ei rămâne distinctă dar și profetică, fiind o intervenție benefică pentru om. Drepturile omului se află astăzi în centrul politicii ca răspuns la crizele și convulsiile sociale și politice, urmărind protejarea cetățeanului de puterea arbitrară a statului. Biserica adaugă la acestea și obligațiile și responsabilitățile cetățenilor, precum și nevoia unei auto-critici constante atât din partea politicianilor, cât și a cetățenilor, în

vederea îmbunătățirii substanțiale a societății. În principal, Biserica subliniază că idealul ortodox privind omul depășește orizontul drepturilor omului stabilite și că dragostea „*este mai mare decât toate*”, după cum ne-a descoperit Hristos și au experimentat toți cei care L-au urmat. Insistă, de asemenea, că un drept fundamental al omului este protejarea libertății religioase, adică a libertății de conștiință, de credință, de cult (religie) și a tuturor expresiilor individuale și colective ale acesteia, incluzând și dreptul fiecărui credincios și fiecărei comunități religioase de a-și manifesta credința liber de orice intervenție a statului, precum și dreptul la educație religioasă publică.

11. Biserica Ortodoxă se adresează **tinerilor**, care caută deplinătatea vieții în libertate, dreptate, creativitate, dar și iubire. Ea îi cheamă să se alăture în mod conștiințios Bisericii Celui care este Adevărul și Viața. Să vină oferind trupului eclezial vitalitatea lor, neliniștile, problematicile și așteptările lor. Tinerii nu reprezintă doar viitorul Bisericii, ci și prezentul dinamic și creativ la nivel local și mondial.

12. Sfântul și Marele Sinod **a deschis orizonturile noastre** către lumea contemporană diversă. Ne-a subliniat responsabilitatea în spațiu și timp, având întotdeauna perspectiva veșniciei. Biserica Ortodoxă, păstrându-și intact caracterul sacramental și soteriologic (mântuitor), este sensibilă la durerea, necazurile și strigătul pentru dreptate și pace al popoarelor. Ea „*binevestește din zi în zi mântuirea Lui. Vestește între neamuri slava Lui, între toate popoarele minunile Lui*” (Psalmul 95. 2-3).

Să ne rugăm ca „*Dumnezeul a tot harul, Care ne-a chemat la slava Sa cea veșnică, întru Hristos Iisus, El Însuși, după ce vom suferi puțină vreme, ne va duce la desăvârșire, ne va întări, ne va împuternici, ne va face neclintiți. A lui fie slava și puterea în vecii vecilor. Amin!*” (1 Petru 5. 10 11). (Sursa: holycouncil.org)

ÎNVĂȚĂTURI DUHOVNICEȘTI

„Cuvintele lui Agur, fiul lui Iache din Massa. Acest om a zis: „Sunt ostenit, Dumnezeuule, sunt obosit, Doamne, sunt sleit de puteri! Căci sunt tare prost, ca să mă pot socoti ca om și nu am pricepere (care ar putea să fie vrednică) de un om. Nici n-am învățat înțelepciunea și nici știința celor sfinți nu o cunosc. Cine s-a suit în ceruri și iarăși s-a pogorât, cine a adunat vântul în mâinile lui? Cine a legat apele în haina lui? Cine a întărit toate marginile pământului? Care este numele lui și care este numele fiului său? Spune dacă știi! Toate cuvintele lui Dumnezeu sunt lămurite, scut este El pentru cei ce caută la El scăparea. Nu adăuga nimic la cuvintele Lui, ca să nu te tragă la socoteală și să fii găsit de minciună! Două lucruri cer de la Tine, nu mă respinge înainte de a muri: Prefăcătoria și cuvântul mincinos îndepărtează-le de la mine; **sărăcie și bogăție nu-mi da, ci**

dă-mi pâinea care-mi este de trebuință, ca nu cumva, săturându-mă, să mă lepăd de Tine și să zic: "Cine este Domnul?" Ca nu cumva, sărăcind, să mă apuc de furat și să defaim numele Dumnezeului meu. Nu grăi de rău pe slugă la stăpânul său, ca nu cumva să te blesteme și să te silească să-ți ceri iertare. Este câte un neam de oameni care blesteamă pe tatăl său și nu binecuvântează pe maica sa; un neam căruia i se pare că e fără prihană în ochii lui și care nu este curățit de necurăția lui; un neam... O, cum ridică ochii lui sus și cât se înalță de sus genele lui! Un neam ai cărui dinți sunt ca săbiile și ai căror colți sunt cuțite, ca să mănânce pe cei sărmani de pe pământ și pe cei săraci dintre oameni. Lipitoarea are două fiice care zic: "Dă-mi, dă-mi!" Trei lucruri nu se pot sătura, ba și al patrulea care nu zice niciodată: "Destul!" și anume: Locuința morților, pânțelele sterpe, pământul care nu e sătul de apă și focul care nu zice niciodată: "Destul!" Ochiul care își bate joc de părintele său și nu ia în seamă ascultarea (ce este dator) maicii sale, să-l scoată corbii care sălășluiesc lângă un curs de apă, iar puii de vultur să-l mănânce. Trei lucruri mi se par minunate, ba chiar patru, pe care nu le pot pricepe: Calea vulturului pe cer, urma șarpelui pe stâncă, mersul corăbiei în mijlocul mării și calea omului la o fecioară. Așa este purtarea unei femei desfrânate: ea mănâncă și își șterge gura și zice: "N-am făcut nimic rău". Pentru trei lucruri se cutremură pământul, ba chiar pentru patru nu poate să rabde: Pentru robul care ajunge rege, pentru nebunul care se satură de pâine, pentru o femeie disprețuită când ea se mărită și pentru o slugă care moștenește pe stăpâna sa. Patru sunt animalele cele mai mici de pe pământ și care sunt cele mai înțelepte: Iunicile, neam fără putere, care își agonisesc vara hrana lor; Dihorii, neam slab, care-și clădesc în stânci locașul lor; Lăcustele care nu au rege și totuși ies toate în stoluri; Șopârla care se poate prinde cu mâna și care pătrunde în palatele regilor. Trei ființe au înfățișare frumoasă, ba patru, care au un mers măreț: Leul, viteazul printre dobitoace, care nu dă înapoi în fața nimănui; Cocoșul cel ager, țapul și regele căruia nimeni nu-i poate sta împotrivă. De ești așa de nebun ca să te lași mânat de mânie, bate-te cu mâna peste gură. Bătutul laptelui dă untul, lovitura peste nas face să țâșnească sângele, iar întârâtarea mâniei duce la ceartă.

Cuvintele lui Lemuel, regele din Massa, cu care mama sa îl învăța: Fiul meu, rodul pântecelui meu, feciorul fângăduințelor mele, cu ce pot eu să te îndemn? Nu da puterea ta femeilor și căile tale celor care pierd pe regi. Nu se cuvine regilor, o, Lemuel, nu se cuvine regilor să bea vin și conducătorii băuturi îmbătătoare, ca nu cumva bând să uite legea și să judece strâmb pe toți

sărmanii. Dați băutură îmbătătoare celui ce este gata să piară și vin celui cu amărăciune în suflet, ca să bea și să uite sărăcia și să nu-și mai aducă aminte de chinul lui. Deschide gura ta pentru cel mut și pentru pricina tuturor părăsiților. Deschide gura ta, judecă drept și fă dreptate celui sărac și năpăstuit. Cine poate găsi o femeie virtuoasă? Prețul ei întrece mărgeanul. Într-însa se încrede inima soțului ei, iar câștigul nu-i va lipsi niciodată. Ea îi face bine și nu rău în tot timpul vieții sale: Ea caută lână și cânepă și lucrează voios cu mâna sa. Ea se aseamănă cu corabia unui neguțator care de departe aduce hrana ei. Ea se scoală dis-de-dimineată și împarte hrana în casa ei și dă porunci slujnicilor. Gândește să cumpere o țarină și o dobândește; din osteneala palmelor sale sădește vie. Ea își încinge cu putere coapsele sale și își întărește brațele sale. Ea simte că bun e câștigul ei; sfeșnicul ei nu se stinge nici noaptea. Ea pune mâna pe furcă și cu degetele sale apucă fusul. Ea întinde mâna spre cel sărman și brațul ei spre cel necăjit. N-are teamă pentru cei ai casei sale în vreme de iarnă, căci toți din casă sunt îmbrăcați în haine stacojii. Ea își face scoarțe; hainele ei sunt de vison și de porfiră. Cinstit este bărbatul ei la porțile cetății, când stă la sfat cu bătrânii țării. Ea face cămăși și le vinde, și brăie dă neguțătorilor. Tărie și farmec este haina ei și ea râde zilei de mâine. Gura și-o deschide cu înțelepciune și sfaturi pline de dragoste sunt pe limba ei. Ea veghează la propășirea casei sale și pâine, fără să lucreze, ea nu mănâncă. Feciorii săi vin și o fericesc, iar soțul ei o laudă: "Multe fete s-au dovedit harnice, dar tu le-ai întrecut pe toate!" Înșelător este farmecul și deșartă este frumusețea; femeia care se teme de Domnul trebuie lăudată! Să se bucure de rodul mâinilor sale, și la porțile cetății harnicia ei să fie dată ca pildă!" (Pilde 30. 1 – 33; 31. 1 – 31)

JURNAL DE GOSPODINĂ

Escalop de porc cu ciuperci

Ingrediente:

- 800 gr. de cotlet de porc;
- 300 gr. de ciuperci;
- 5 linguri ulei de măsline;
- 3 căței de usturoi;
- făină, sare, piper;
- 300 ml. de apă fierbinte.

Mod de preparare:

Carnea feliată se bate pe ambele părți cu ciocanul pentru șnițele și se condimentează cu sare și piper. Se spală ciupercile și se taie în jumătăți sau sferturi, în funcție de mărime. Se curăță usturoiul și se taie în sferturi. Se pune

uleiul de măsline într-o tigaie (cratiță) încăpătoare și se rumenește usturoiul, după care se scoate și se aruncă.

Se înfăinează bine feliile de carne și se prăjesc în uleiul aromatizat cu usturoi, până se rumenesc ușor pe ambele părți. Pe măsură ce sunt rumenite, se scot și se păstrează acoperite, la cald. Odată toate feliile de carne rumenite, se pun înapoi în cratiță și se adaugă ciupercile. Se toarnă apă fierbinte, doar cât să acopere carnea, se codimentează și se lasă la fiert 20 minute, apoi se pune pasta de roșii și se mai lasă 10 minute.

Se potrivește foarte bine cu cartofi piure, pilaf de orez sau salată.

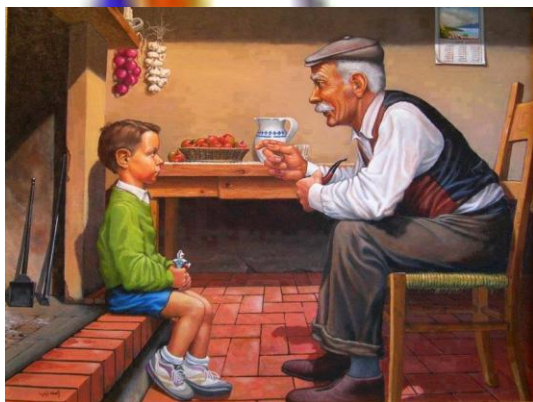
Poftă bună!

Jurnal realizat de doamna Preoteasă Mariana Floroiu

PROVERBE SI ZICĂTORI

„A face pe cineva de două parale”. Atunci când cineva ne aduce vreo ofensă, căutăm să ne spălăm onoarea, chiar dacă scădem valoarea aceluia prin vorbele noastre la ... două parale. Cum ar fi dacă altcineva ne-ar scădea valoarea noastră la fel? Dacă nu ne place, atunci să fim cumpătați chiar și când suntem nedreptățiți, pentru a fi siguri că ne păstrăm valoarea.

„A face treaba în doi peri”. Cine mai are doar doi peri pe cap, termină destul de repede cu pieptănatul. Nu același lucru este valabil pentru lucrurile ce trebuie făcute cu trăinicie. Dacă vrem ca acelea să dureze, atunci să dedicăm destul timp, ca și când ne-am ocupa de îngrijirea personală.

„A face umbră pământului degeaba”. În zilele caniculare căutăm cu foarte mare ardoare locurile umbroase. Cu toate acestea, vedem că la umbră nu cresc plante hrănitoare, ci adesea ciuperci otrăvitoare. Nu cred că ne-ar plăcea ca existența noastră pe pământ să fie inutilă și stearpă, ci aducătoare de folos pentru noi și ceilalți.

„A face un bine înseamnă a-și bate cuie în talpă”. Trist, dar adevărat câteodată. Și asta din cauză că cei cărora le facem bine se întorc împotriva noastră și parcă am merge având cuie înfipite în amândouă tălpile. Știind că asta ne afectează, să purtăm grija noastră înșine și să nu ne întoarcem împotriva celor ce ne fac bine.

„A fi cu ochii în patru”. Deși avem doar doi ochi și putem privi numai într-o singură direcție, de foarte multe ori este mai bine să privim în mai multe locuri pentru a avea o imagine

de ansamblu cât mai clară. Cum însă nu putem fi suficient de prevăzători tot timpul, ar fi bine să ne dorim lucrul acesta cât mai mult. Din dorință răsare și voința realizării.

„A fi pe drojdie (cu banii)”. Acest lucru se întâmplă destul de des pentru oamenii de rând. Drojdia se folosește la fabricarea diverselor băuturi și adesea rămâne pe fundul butoiului sau al paharului, după golire. Chiar dacă ni se întâmplă să rămânem doar cu drojdia în buzunare de cele mai multe ori, să nu ne pierdem răbdarea și speranța, pentru că valoarea omului nu se măsoară în bani, ci în virtuțile practicate.

DESPRE ȚĂRILE DIN OCEANIA

Insulele Solomon

Insulele Solomon sunt o țară insulară în Oceanul Pacific.

Istorie. Insulele Solomon au fost locuite de melanezieni. Ele au fost descoperite în 1567 de navigatorul spaniol Alvaro de Mendana y Neyra (1541-1595). El a dat insulelor numele legendarului rege Solomon crezând că a descoperit locul de unde proveneau bogățiile acestuia.

În 1893, arhipelagul a devenit protectorat britanic. În timpul celui de-al doilea război mondial, a fost teatru

de război intens între americani și japonezi, în special Insula Guadalcanal. În 1978 și-au obținut independența.

Economie. Pescuitul și exploatarea forestieră constituie principalele surse de venit ale acestei țări insulare, însă, din cauza exploatării excesive, au devenit o amenințare serioasă la adresa resurselor maritime și forestiere ale insulei. În afară de cherestea, de pe insulă se mai exportă pește, copra (ulei de cocos), cacao, orez și mirodenii. Pentru consum local, se cultivă taro, igname și legume.

Agricultura practică pe plantații în scopul exportului este posibilă doar pe coasta fertilă de nord a insulei Guadalcanal.

Principalele bunuri de consum sunt produse de o industrie prelucrătoare extrem de slab dezvoltată. Exploatarea materiilor prime, printre care aur, cupru, fosfor, argint și bauxită, este încă de importanță secundară.

Internetul a deschis noi căi de comunicare între insule. Cu ajutorul radioului pe unde scurte, informația este transmisă între insule sau pe glob prin rețeaua de stat People First Network.

Situarea: în partea central-vestică a Oceanului Pacific, între Papua-Noua Guinee la vest, Marea Solomon la sud-vest și Arhipelagul Vanuatu la sud-est, la 4-11 grade latitudine sudică și 154-162 grade longitudine estică.

Ora locală: GMT + 11 h. Ora României + 9 h.

Suprafața: 28.446 km².

Populația: 472.000 locuitori (2005). Densitatea populației: 17 loc/km². 1984: 269.000 locuitori; 1973: 179.000 locuitori.

Structura populației: melanezieni, 94%; polinezieni, 4%; micronezieni, 1,5%; europeni, 0,7%; chinezi, 0,1%.

Speranța de viață medie: 62,5 ani (2003).

Culte: protestanți - 41,8%; anglicani - 33,9%; catolici - 19,1%; altele - 5,2%.

Limbi: limba oficială este engleza. Limba uzuală este engleza-pidgin. Mai sunt vorbite 70 de limbi melaneziene.

Organizarea de stat. Conform Constituției din 1978, monarhie constituțională, șeful statului fiind regina Elisabeta a II-a a Marii Britanii, reprezentată de un guvernator general. Este al 37-lea stat membru al Commonwealth-ului britanic.

Activitatea legislativă este exercitată de Parlamentul Național, parlament unicameral cu 38 de membri aleși prin vot direct pe o perioadă de 4 ani. Activitatea executivă este exercitată de primul ministru, liderul partidului majoritar din parlament și de un cabinet format din 14 membri.

Diviziuni administrative: 4 districte - «districts»: Central, Eastern, Western, Malaita.

Moneda: dolarul Insulelor Solomon.

Sărbătoarea națională: 7 Iulie - aniversarea proclamării independenței (1978).

Capitala: Honiara, 56.000 loc (2003), situată în nord-vestul Insulei Guadalcanal, la vărsarea râului Mataniko în ocean, cel mai mare oraș al Insulelor Solomon dar și cel mai mare port. Aeroport principal: Henderson, la 16 km est de capitală. Orașul a fost creat după cel de-al doilea război mondial, în jurul unei baze militare americane. Honiara a devenit în 1952 centrul administrativ al teritoriului Insulelor Solomon.

Geografie. Arhipelagul Solomon cuprinde 100 de insule vulcanice și coraligene (fără insulele Buka și Bougainville, ce aparțin statului Papua-Noua Guinee) întinse pe o lungime de 2.000 km sub forma a două lanțuri paralele, orientate NV-SE.

Cele mai mari insule: Guadalcanal: 6.470 km² (aici se află și cel mai înalt vârf din arhipelag: Mount Popomanisui - 2331 m), Insula Santa Isabel: 4.662 km², Insula San Cristobal: 4.660 km², Insula Malaita: 3.885 km², Insula New Georgia: 3.370 km², Insula Choiseul: 2.540 km².

Insule vulcanice și atoli de corali. Insulele Solomon sunt de origine vulcanică și cuprind aproape toate tipurile geologice de insule din Oceania. Din cauza așezării sale în așa-numitul Cerc de Foc al Pacificului, țara este afectată de cutremure și de activitatea vulcanilor. Cel mai înalt vârf muntos de pe cele mai importante insule vulcanice este Makarakomburu (2447 m), pe Guadalcanal. În sud-estul îndepărtat se găsesc o serie de atoli joși. Pe insulele mai mari, unele dintre ele încă neexplorate, se află lanțuri muntoase înalte și abrupte, cu pante săpate adânc în munte. Pe Guadalcanal, insula principală, câmpiile de coastă, acoperite cu arbori de cocos și cu palmieri, se întind până în estul capitalei, Honiara. Insulele mici artificiale, alcătuite din corali, dintre care cele mai vechi au mai multe sute de ani, se întind în largul coastei Malaita.

Clima. Clima este tropical-musonică, cu temperatură medie multianuală de +27° C. Precipitații bogate: 1600-4000 mm/an. În acest climat tropical, crește o vegetație luxuriantă care, pe numeroasele insule, este încă virgină.

COLTUL COPILĂRIEI

Cerbul privind-se în apă -fabulă-

de Jean de la Fontaine

Privindu-se într-un izvor de-o limpezime rară,
Un cerb, odinioară,
Își lăuda podoaba coarnelor bogată,
Dar se gândea cum suferă – și nu o dată –
Că-i sunt picioarele ca niște fuse,
A căror subțirime în apă se pierduse.
„De la picioare până la creștet ce disproporție –
trist spune –
Văzându-le în unde umbra. Înaltelor lăstare
Le poate-atinge vârful cununa mea minune.
În schimb, picioarele nu-mi fac deloc onoare.”
Abia-și spusese că nu poate acest ponos să-ndure
Că a zărit un câine-lup, de vânătoare,

Și, ca atare,
A trebuit neapărat să se ascundă în pădure.
Dar coarnele îi fură-acum
O piedică printre copaci, în drum,
Împotrivindu-se efortului pe care
Spre a-l salva-l făceau subțirile picioare.
Trecu atunci prin mintea-i un gând cu totul nou:
Să blesteme podoaba, al cerului cadou.

*Exagerăm ce e frumos, disprețuim ce e util,
Cu toate că frumosul ne-aduce-adeșea jale;
Își ponegrise cerbul tot ce-l făcea agil
Și-și lăudase tocmai o stavilă în cale.*

Toma Alimoș
-baladă populară-

Foicica fagului,
La poalele muntelui,
Muntelui Pleșuvului,
În mijlocul câmpului
La puțul Porumbului,
Pe câmpia verde-ntinsă,
Și de cetine coprinsă,
Șade Toma Alimoș,
Haiduc din Țara-de-Jos,
Nalt la stat,
Mare la sfat
Și vitez cum n-a mai stat.
Șade Toma tolănit
Și cu murgul priponit
În pripoane de argint,
Și mănâncă frumușel,
Și bea vin din burdușel,
Și grăiește în ăst fel:
- Închinar-aș, și n-am
cui!
Închinar-aș murgului,
Murgului sirepului,
Dar mi-e murgul vită
mută,
Mă privește și m-ascultă,
N-are gură să-mi răspundă!
Închinar-aș armelor,
Armelor drăguțelor,
Armelor surorilor,
Dar și ele-s fiare reci,
Puse-n teci
De lemne seci!
Închinar-oi codrilor,
Ulmilor și fagilor,
Brazilor, paltinilor,
Că-mi sunt mie frățiori,
De poteri ascunzători;
D-oi muri,

M-or tot umbri,
Cu frunza m-or învăli,
Cu freamătul m-or jeli!
Și cum sta de închina
Codrul se cutremura,
Ulmi și brazi se clătina
Fagi și paltini se pleca
Fruntea de i-o răcorea,
Mâna de i-o săruta;
Armele din teci ieșea,
Murgulețu-i necheza.
Până vorba-și isprăvea,
Burdușelul ridica,

Vinișorul că gusta
Și-n picioare se scula.
Ochii-și negri d-arunca,
Peste câmpuri se uita
Și departe ce-mi zărea?
Că-mi venea, măre, venea
Stapânul moșiilor
Și domnul câmpiilor,
Manea, slutul
Și urâtul;
Manea, grosul
Ș-artăgosul;
Venea, măre, ca vântul,
Ca vântul și ca gândul,
Cu părul lăsat în vânt,
Cu măciuca de pământ.

Pân' la Toma când sosea,
Din guriță mi-i grăia:
- Bună ziua, verișcane!
- Multumescu-ți, frate
Mane!
- D-alei, Tomo Alimoș,
Haiduc din Țara-de-Jos,
Nalt la stat,
Mare la sfat,
Pe la mine ce-ai cătat?
Copile mi-ai înșelat,
Florile mi le-ai călcat,
Apele mi-ai turburat,
Livezi verzi mi-ai
încurcat,
Păduri mari mi-ai
dărâmat.
Ia să-mi dai tu mie
seamă,
Ia să-mi dai pe murgul
vamă!
Toma, măre, d-auzea,
Din gurița-i cuvânta:
- Ce-i văzut om mai vedea,
Ce-am făcut om judeca;
Pân-atuncea, măi fârtate,
Dă-ți mânia la o parte
Și bea ici pe jumătate,
Ca să ne facem dreptate!
Toma, pân' să isprăvească,
Îi dă plosca haiducească
Pe jumate s-o golească,
Mânia s-o potolească,
Ca c-un frate să vorbească.
Manea stânga-și-ntindea
Să ia plosca și să bea,
Iar cu dreapta ce-mi făcea?
Paloș mic că răsucea,

Pân-tecele-i atinea,
Mațele i le vărsa
Și pe cal încălica,
Și fugea, nene, fugea,
Vitejia
Cu fuga!
Foicică de rogoz,
Savai, Toma Alimoș,
Haiduc din Țara-de-Jos,
Nalt la stat,
Mare la sfat
Și vitez cum n-a mai stat,
Cumpătul că nu-și pierdea.
Mâna la rană pune
Și din gură cuvânta:
- D-alelei, fecior de lele
Și viteaz ca o muiere,
Nu fugi, că n-am dat vamă,
Nu fugi, c-o sa-mi dai
seamă!
Vreme multă nu pierdea,
Mațele că-și aduna,
Cu brâu lat se încingea,
Mijlocelul că-și strângea
Și la murgul se ducea,
Și pe murg încălica,
Iar din gură mi-i grăia:
- Murgule, murguțul meu,
Dat-mi-te-a taică-tău
Ca să-mi fii de ajutor
La nevoie și la zor,
Să te-ntreci cu șoimii-n
zbor
Pân-o fi ca să nu mor.
Tinerel că m-ai slujit,
Dar ș-acuma, îmbătrânit,
Să te-ntreci la bătrânețe
Cât puteai la tinerețe.
Azi te jur pe Dumnezeu
Să mă porți ca gândul meu
Și s-ajungi p-ăl câine rău,

Că mi-a răpus zilele,
Zilele, ca câinele,
Pentru tine murgule!
Până Toma se gătește,
Murgul coama-și netezește
Și din gură mi-i grăiește:
- Lasă șeaua, sui pe mine,
Și de coamă țin-te bine,
Ca s-arăt la bătrânețe
Ce-am plătit la tinerețe!
Până Toma se ținea,
Murgul, mări, și zbură;
Și zbură tocmai ca vântul,
Fără s-atingă pământul.
Cât o clipă de zbură,
Mult pe Manea-l întrecea,
Iară Toma, de-l vedea,
Îndărăt se întorcea
Și din fuga-i cuvânta:
- Maneo, Maneo, fiară rea,
Vitejia ți-e fuga,
Că de m-ai junghiat
hoțește,
Mi-ai fugit și mișelește.
Ia mai stai ca să-ți vorbesc
Pagubele să-ți plătesc,
Pagubele cu tăișul,
Faptele cu ascuțișul!
Bine vorba nu sfârșea,
Murgulețu-și repezea
Și cu sete mi-l lovea;
Capu-n pulbere-i cădea,
Iar cu trupul sus, pe șea,
Calu-n lume se ducea.
Foicică micșunea,
Vreme multă nu trecea
Și pe Toma-l ajungea
Moarte neagră, moarte
grea.
De pe cal descălica,
Ochiul se-mpăienjenea,

Capul i se învârtea
Și-n des codru se pleca,
Iar din gură ce-mi grăia?
- D-alelei, murguțule,
D-alelei drăguțule,
Ce-am gândit am izbândit,
Dar și ceasul mi-a sosit.
Sapă-mi groapă din picior
Și-mi așterne fânișor,
Iar la cap și la picioare
Pune-mi, pune-mi câte-o
floare:
La cap, floare de bujor,
Să mi-o ia mândra cu dor,
La picioare busuioc,
Să mă plângă mai cu foc.
Apoi, mări, să te duci,
Drumu-n codri să apuci
Pin' la paltinii trăzniți,
Unde-s frații poposiți.
Nimeni frâul să nu-ți puie,
Nici pe tine să se suie,
Făr' d-un tânăr sprâncenat
Și cu semne de vărsat,
Cu păr lung și gălbior,
Care-mi este frățior,
Frățior de vitejie,
Tovarăș de haiducie.
Numai el frâul să-ți puie
Și pe tine să se suie;
Tu să-l porți și pe el bine,
Cum m-ai purtat și pe
mine!
Bine vorba nu sfârșea,
Suflețelul că-și dedea:
Codrul se cutremura,
Ulmi și brazi se clătina
Fagi și paltini se pleca
Fruntea de i-o răcorea,
Mâna de i-o săruta,
Și cu freamat îl plângea.

Murgul jalnic necheza,
Cu copita că-mi săpa,
Groapă mică că-i făcea,
Fânișor îi așternea,

Floricele că-i sădea,
Cu trei lacrimi le stropea,
Drumu-n codri c-apuca
Și mergea, mare, mergea

Pân' la paltinii trăzniți,
La voinicii poposiți.

Pagină realizată de doamna Preoteasă Mariana Floroiu

SFATUL MEDICULUI

Plante Medicinale

Drăgaica. Este o plantă perenă, ce poate ajunge la 30-60 cm. înălțime și are flori galben-aurii cu un miros de miere. Denumirile populare ale acestei plante sunt: floarea Sf. Ioan, închegătoare, smântânică sau sânziene galbene.

Drăgaica este recomandată în tratarea unor afecțiuni grave, ca:

- epilepsie, coree,
- retenție urinară,
- isterie,
- pietre la rinichi.

Sânzienele sunt plante cu flori de culoare alb-gălbuie; se întâlnesc pe povârnișuri și au ca denumiri populare: peteala reginei, sânziana-albă, drăgaica. Sânziana este recomandată mai ales pentru femei, în cazul nașterilor cu sau fără probleme și în afecțiunile uterine.

Sucul proaspăt de drăgaică, dacă este amestecat cu unt, se recomandă a fi utilizat în ulceratii de tot genul și boli de piele de natură canceroasă.

Efectele drăgaicăi sunt recunoscute ca fiind vindecătoare în bolile de rinichi, de ficat și de vezică urinară.

Ceaiul are un efect binefăcător și asupra afecțiunilor căilor respiratorii (faringita, laringita, răgușeala), asteniei, otitei, dermatozei.

Tratamente naturale cu drăgaică:

Ceaiul de drăgaică se recomandă atât ca utilizare externă pentru a se trata afecțiunile de vezică urinară, rinichi, ficat, pancreas, glandă tiroidă; dar și pentru uz intern prin administrarea a două-trei cani de ceai zilnic, pentru tratarea dermatozelor cronice, petelor pigmentate, furunculelor. Alifia de drăgaică se obține amestecând 4 lingurițe de suc de drăgaică cu 100 g. de unt. Aceasta se păstrează la rece și se folosește pentru tratarea nodulilor care apar la sân. Din plantele de drăgaică proaspăt spălate și uscate se poate extrage sucul, atât cu ajutorul unui aparat electric, cât și cu unul manual. Acesta se utilizează ca și în cazul ceaiului și intern (dar diluat cu ceai sau apă), cât și extern pentru a vindeca afecțiuni ale pielii și petele din naștere. Ceaiul din sânziene curăță rinichii, pancreasul, ficatul și splina de anumiți factori patogeni, dar vindecă și tulburările sistemului limfatic. Pentru uz extern este recomandat în diverse boli de piele, răni, furuncule. Tenul îmbătrânit poate fi întins prin spălături calde cu acest ceai.

MEDITAȚII

Viața noastră în lumea aceasta trecătoare are menirea de a ne pregăti pentru viața veșnică în lumea nevăzută, de a ne învăța să zburăm peste cele materiale și efemere. Iar dacă dorințele și gândurile noastre ar fi acolo unde ne stă și capul (sus – spre cer), atunci am înțelege că pe acest pământ suntem doar străini și călători. Și punând ordine în gândurile noastre, atunci mintea ne-ar trage spre locul de unde am venit și unde ar trebui să mergem: înălțimea Împărăției Cerurilor!

Șoimul

de preot Nicolae Floroiu

Acum ceasul bate miezul nopții,
Iar pe bolta cerului albit de lună,
Ca o țesătură fină printre stele,
Câte un firicel plătând de nor se-adună.

Iar în adierea cântătoare a vântului ușor
Se-aude melodia dorului de munte
A unui șoim închis într-o colivie,
Ce pare c-ar avea aripile frânte.

Căci oricât ar vrea să și le-ntindă,
Un lanț îi pironeste ambele-i picioare
Și lovind în fier ca să nu uite zborul,
Fiece bătaie tot mai mult îl doare...

Căci nu poate șoimul să șteragă amintirea
Munților înalți acoperiți de nea
Peste care-odată, în multe rotocoale,
Cu aerul în nări, tot mai înalt zbura.

Iar cuibu-i dintre stânci, împletit din paie,
Căsuța părintească unde veni pe lume,
E gândul ce-i întinde aripa spre zbor,
Sperând la ziua-n care acasă să se-adune!

Dar iată că de-odată se făcu minune!
Căci în puterea nopții, o mână nevăzută,
Deschise colivia și îi rupse lanțul,
Redându-i libertatea cea de demult pierdută.

Și-ndată dezmoțindu-și aripile-n zbor,
Se-nalță în văzduhuri, înspre nori și stele,
Fiind mânat spre cuibu-i, de necuprinsul dor,
Spre munții albi de nea și verzile vâlcele!

